

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Liepa — July 15, 1964

Nr. 81

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

UŽSIENIO POLITIKA

NE TIK PATYS AMERIKIEČIAI, BET IR CHRUSČIOVAS LAUKIA JAV RINKIMŲ REZULTATŲ. — JOHNSONO LAIMĖJIMAS JAM LEISTŲ PAVIRSTI, ŠALIA AMERIKIEČIŲ, PASAULIO ATOMINIŲ POLICININKU. NORS TAM TIKSLUI JIS IR TURI PERŽIŪRĖTI SAVO IDEOLOGIJĄ.

Vytautas Meškauskas

Nors paprastai Amerikos rinkimuose iki šiol nulemdavo vidaus politikos sumetimai, šiais metais, atrodo, daug didesnis dėmesys bus skiriamas užsienio politikai. Ne tik dėl to, kad technikos pažangos dėka mūsų žemės rutulys vis daugiau traukiasi ir JAV tolimesnė gerovė vis daugiau priklausys nuo jų užsienio politikos, bet ir todėl, kad kitos temos dabartiniais laikais gerovės laikais nėra tokios aktualios. Už tai ir senatorius Goldwateris asmeniškai ir respublikonų partijos platforma kolektyviai daug dėmesio kreipia užsienio politikos reikalams.

Pagrindinė tema yra "perrinkta" dabartinės administracijos laikysena komunistų atžvilgiu.

Administracija -- skelbia respublikonų platforma -- nesidera su sąjungininkais kritiškais momentais... Ji leido nusilpnėti NATO pajėgum ir vienybę... Ji nesurado bendros atominės politikos kartu su savo NATO sąjungininkais... Ji leido sumokėti SEATO ir Cento sąjungoms... padėjo komunistams įsigalėti Laose... palaikė, karštą liniją (hot line) su didžiausiu priešu, bet ne su ištikimais draugais... Ji stovėjo nieko nedarydama, kai Berlynas buvo atitvertas gėdos siena... užtraukė gėdą visai tautai nepadedama kubių invazijai... nemokėjo vadovauti Jungtinėm Tautoms ir praleido progą tą organizaciją patobulinti ištikus finansinei krizei...

Kuris pirmas?

ir Senatorius Goldwateris, kuris teigia, kad JAV visai be reikalo užmezgė diplomatinius santykius su sovietais, savo pagsėjusiam

interview vokiečių magazine Der Spiegel pareiškė, kad jis nesirengia, tapęs prezidentu, nutraukti tuos santykius. Savaiame aišku, kad naujas prezidentas ir norėdamas negalėtų atsakyti nuo sutarčių, kurios buvo ratifikuotos senato ir tuo būdu virto įstatymais. Daugiausia, ko galima tikėtis iš Goldwaterio, jei jis būtų išrinktas prezidentu, yra tai, kad eventuali naujoji administracija į Sovietų Sąjungą bei kitus komunistinius kraštus žiūrės su didžiausiu nepasitikėjimu ir nepraleis nė vienos pasitaikiusios progos, kad jiems pakenkti. Bet ir toks nusistatymas jau būtų posūkis visais 180°, nes dabartinė administracija faktiškai ieško su sovietais bendradarbiavimo ir net partnerystės, palenkiant savo valią likusį pasaulį.

Ar tokia respublikonų platforma ras didesnio pritarimo tautoje, priklausys nuo tarptautinių vykių raidos. Jei pasirodys, kad dabartinė politikos linija yra sėkminga, prieštaravimas jai nebus labai populiarus, ir atvirkščiai. Kitaip sakant, daug kas priklausys nuo Chruščiovo.

Žinomas britų sovietologijos ekspertas Edward Crankshaw net randa galimybę teigti, kad dabartinė amerikiečių - sovietų santykių raida gali priversti prieneršyti santarvės tarp abiejų didžiųjų galių, paversdama juos pasaulio atominiais policininkais.

Faktiškai to Chruščiovas ir siekia nuo 1956 metų, tačiau tai nebuvo jam lengva. Jis visų pirma turėjo išauginti savo atominę jėgą, su kuria JAV turėtų rimtai skaitytis. Per savo susitikimą su Eisenhoweriu jis bandė sudaryti tokia atmosferą, kurioje politinis atlyžimas būtų sumaišytas su paaštrėjusiu ideologiniu konfliktu. Gerų santykių su Washingtonu, Kremliaus paskatintu ir palaikymu, siekia ir kiti komunistų kraštų Europoje sostinės. Kai liepos 22 d. Chruščiovas Varšuvoje susitiks su kitais komunistų vadais, jis turės jiems daug ką paaiškinti, tačiau labai daug ką jis negalės pasakyti, nes sovietų - amerikiečių santykių raida iki rinkimų sustojo vietoje. Visą ką Chruščiovas dabar gali padaryti, yra vengti bet kokių konfliktų ir palaikyti žemą politinę temperatūrą.

Šitame laikotarpyje Chruščiovas atsidūrė tam tikra prasme kiniečių ir Europos komunistų mąlynėje. Kiniečiai gali išprovokuoti iš jo tokius pareiškimus, kokių jis iš tikro nenorėtų paskelbti. Europiečiai galėtų išnaudoti situaciją, susidarusia iš sovietų netikrumo.

Rytų Europoje, pasak Crankshaw, bijoma, kad sovietų - ame-

Du pagrindiniai varžovai respublikonų konvencijoje Goldwater ir Scranton.

ŠIMTAS DIENŲ PO BRAZILIJOS REVOLIUCIJOS

JURGIS ŠATORIUS,
Dirvos spec. korespondentas
Brazilijoje

vos dvigubai t.y. šiandien už JAV dolerį moka 1,300 kruzeirų, kai už dolerį 1962, XII, mokėjo 650 kruzeirų. Brazilijos laikraščiai smerkia kainų kėlimus - spekuliantus. Bet ką reiškia smerkimas, kai nesama griežtų priemonių jiems sudrausti? Nepaslapstis, kad šia padėtimi naudojasi keliolika stambių spekuliantų, nuo kurių valios priklauso kai kurių prekių pristatymas į laisvą rinką. Ypač į akis krito cukraus dingimas iš krautuvų. Brazilija, kuri cukrų eksportuoja ir kur cukraus švendrės auga lygiai gerai kaip ir Kuboje, negali privežti ganėtinai cukraus į didžiuosius miestus. Dabar kai cukrus atsirado, jo kaina pakilo iki 195 kruzeirų už kilogramą, kas sudaro apie 5 cent, už svarą. Tai yra per daug brangu už prekę, kuri gaminama krašte ir kur eilinis dirbantysis teudidriba vos apie 35 dol. mėnesiui.

Šis kainų kilimas labai neigiamai nutiekia net ir tuos, kurie labai norėjo revoliucijos, tikėdami, kad revoliucionieriai ne tik sutvarkys komunistus, bet leis

siausti ir žmonių išnaudotojams. Laikraščiai šiomis dienomis rašo, kad Krašto Apsaugos ministris įgalios karininkus, kad pastarieji surinktų smulkias žinias apie kainų kėlimus ir prekių trūkumus visoje Brazilijoje. Atseit karininkija bus įpareigota eiti kainų kontrolierių pareigas. Kas tai bevykdytų gal jau ne taip svarbu, svarbiausia, kad plačiosios masės jaustų, jog revoliucionieriai galvoja ne apie turtinguosius, bet apie visą tautą.

Visai netikėtai į Rio de Janeiro grįžo šios valstijos gubernatorius Carlos Lacerda. Kaip žinoma, paskutiniu metu jis svečiavosi JAV ir nors ten privalejo likti ilgi liepos pabaigos, bet grįžo į namus. Rašant šį straipsnį (VII, 8.) C. Lacerda su visais savo padėjėjais lankėsi sostinėje Brazilia, kur vedė pasitarimus su prezidentu. Esą C. Lacerda labai nenorįs, kad kurių naujojo rinkimų įstatymo paragrafų, kurie numatė, jog prezidentas privalas būti išrinktas absoliučia balsų dauguma. Brazilijoje tai esą neįmanoma. Gi jeigu prezidentą, negavus absoliučios balsų daugumos, turės rinkti parlamentas, tad C. Lacerda niekada nebus išrinktas prezidentu. Taigi baisi dilema. Bet apie tai kitą kartą.

MASKVOS SANTYKIAI SU SATELITAIŠ

Rumunijos premjero Maurerio vizitas Maskvoje praėjo sovietinėje spaudoje alymėtas tik trim sakiniiais, nusakančiais tik to "draugiško" vizito faktą. Tai tilinga šio meto sovietinio gyveneto "nuomonės formavimui". Jei ne Amerikos Balso ir anglų BBC ir Free Europe radijo transliacijos, sovietijos gyventojai ir nežinotų, kad Sov. Sąjungos santykiai su Rumunija, tuo pat metu ir su kitais satelitais, išgyvena tam tikrą perkaivimą.

Iš viso, Maskvos spaudos tonas rodo, kad Kremliuje, išskyrus santykius su Pekinu, rodomas noras prie santykių su satelitais eiti galimai švelnesniu tonu, kad didesnis spaudimas nepriverstų prie dar didesnio užsispyrimo ir santykių pablogėjimo.

Tai nėra Kremliui malonus reiškinys. Yra žinių, kad kalbant su Tito, Chruščiovas Rumunijos atžvilgiu yra pavartojęs terminus, kaip "sukilimas" ir "išdavystė". Tačiau tuo pat metu yra išryškėję ženklai, kad Maskva nebepajėgia primesti savo visišką valią ne tik satelitinėse valstybėse, bet ir kitių tautų komunistų partijų vadovybėms. Geriausiai tam pavyzdžiui tarnauja Chruščiovo noras sušaukti komunistinių partijų vadovybes ir pasmerkti kiniečių komunistus. Tas jo noro įgyvendinimas užvilkinamas nesibaigiančiomis derybomis su kitių kraštų komunistų va-

dovais, kurie nesiliauja reikę tuo klausimu savo atskiras nuomones, vietoj kad, kaip Stalino laikais, paklusius iš karto Maskvos nusistatymui. Jau du kartus Maskva turėjo atidėti tokios konferencijos datas.

Rumunijos opozicija Maskvos okiniams planams satelituose yra kitu gyvu pavyzdžiu besikeičiančių santykių. Be abejo, kad iš satelitų pusės buvo ir yra visa eilė kitų nepaklusnumo ženklų, kurie dar neįgijo ypatingesnės reikšmės viešumoje.

Vakarų sostinėse vyrauja įsitikinimas, kad tuo metu, kai Maskva skelbia "taikos koegzistencijos" šūkius, perka kviečius iš Kanados ir Amerikos, tuo pat metu uždrausti vykti Rumunijos delegacijai į Washingtoną nebepatogu.

Žinoma, Maskva tokių ryšių plėtimosi toleravimą pakęs tik tol, kol tas ryšių plėtimas su Vakarais nekenkia ryšiams su Maskva. Bet kai tik bus jaučiama, kad ryšiai su Vakarais užima ryšių su Rytais vietą, Kremlius toliau jau to toleruoti nebegalės ir privalės aštriai reaguoti. Kiekvienas mažiausias pavojus satelitinėse valstybėse ir Maskvos ryšiams, kiekvienas mažiausias nors nepriklausomybės sąskaiton, pasireiškias nedraugiškumu Kremliui, bus sutvarkytas

(Nukelta į 2 psl.)

10 MILIJONŲ IŠMESTA Į BALĄ

* SENATORIAI, svarstę užsienio paramai skiriamas sumas, patyrė, kad siunčiamas maistas paramai, viso 1,6 bil. dol. vertės, neįeina į užsienio paramai skirtą biudžetą. Tą sumą pridėjus, sudarytų viso 5,1 bil. dol.

Prieš trejetą metų JAV vyriausybė sumokėjo, 1,5 mil. dol. už persiuntimą audinių paramos užsieniui sąskaiton. Pirklys, gavęs tuos 1,5 mil. dol. pasiuntė už 40 ar 50 tūkst. dol. vertės senų skudurų. Vyriausybė iki šiol dar nėra nutarusi, ar traukti tą apskurę pirklių teisman.

Taip pat neperseniausiai didelis kiekis šieniui presų (2000 dol. vienas) buvo pasiųsta į vieną dykumų valstybę, kur šieno nerasi nė su žvake. Valstybės kontrolės pareigūnai rado tuos presus rudyjančius ir nenaudojamus.

Kitai valstybei (o jų gi yra apie 105) buvo pasiųsta už 10 mil. tokių ginklų, kurių ji jokiu būdu negali panaudoti. Anot senatoriaus J.J. Williams, tai buvė 10 mil. išmesta į balą.

* JAV PREZIDENTO RINKIMUOSE iki šiol tarpdvių partijų kandidatų nebūdavo didelių ir esminių skirtumų pasirinkimui. Vien Kennedy ir Nixono lenktynės parodė, koks menkas balsuotojų nuomimis nulėmė rinkimus. Kandidatuojant Goldwateriui ir Johnsonui, tas skirtumas jau kur kas didesnis ir pasirinkimui reikalingas aiškus apsisprendimas: už liberalinę tikro ir užsienio politiką, už susitarimą ir bendradarbiavimą su Maskva, už plėtimą federalinės valdžios įtakos -- ar už didesnę laisvę vietos administracijai, sumažinimą fed. valdžios įtakos ir už griežtesnę politiką komunistų atžvilgiu.

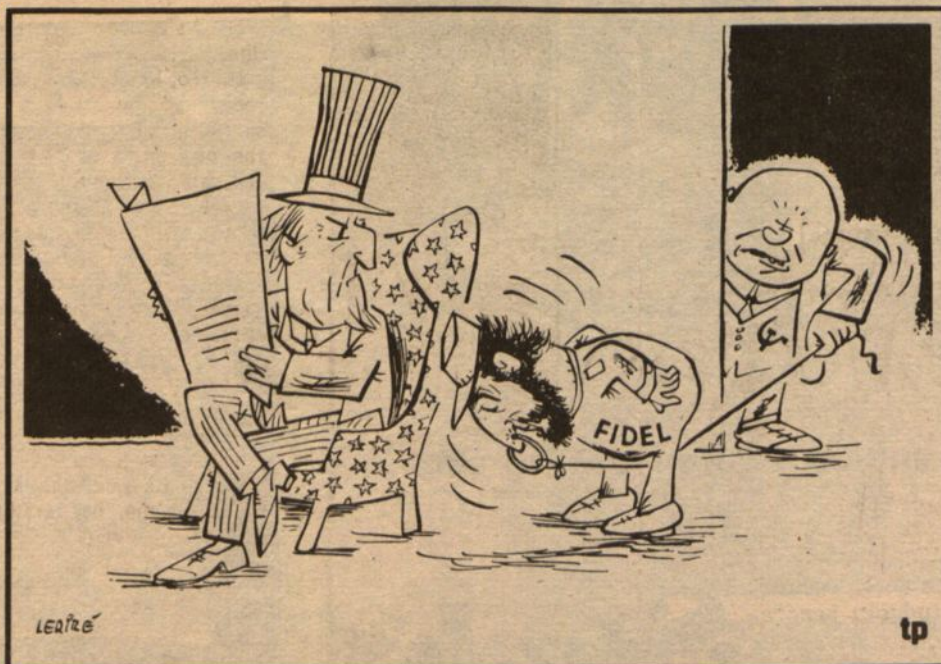
Demokratai turi ne mažai kozyrių eilinio balsuotojo viliojimui, bet visas skirtumas išryškės aiškiau iškilus principiniams

skirtumus tarp dviejų kandidatų ir jų politikos.

Kaip ten bebūtų, respublikonams vistiek bus sunku atstatyti lygsvarą Senate, kur jėgų santykis yra perdidelis jų nenaudai (67-33). Dar blogiau Kongrese. Tačiau balsavime už įvairius įstatymus, partijų linija dažnai neįlaikoma ir respublikonai liberalai balsuoja su demokratais, o konservatyvieji demokratų su respublikonais.

Amerikos parlamente partijų lygsvarą sunku nustatyti ir lygiai taip pat sunku nuspėti jėgų susiformavimą ateityje.

* GEN. EISENHOWERIO neutralus laikymasis respublikonų kandidato į prezidentus rinkiminėje kampanijoje aiškinamas tuo, kad kovon per vėlai įstoję ambas. Lodge ir gub. Scrantonas.

Nikita: - Fidel, lenkis žemiau ir būk malonus...!

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

PRAŠO PARAMOS

Sao Paulo lietuvių organizacijos pasirašė ir paskelbė atsisaukimą į vietos visuomenę, prašant moralės paramos kovoje dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės bei Lietuvos diplomatinį ir konsulinį įstaigų teisių atstatymo Brazilijoje.

Atsisaukimą paskelbė keli žymiausi Brazilijos dienraščiai.

RUOŠIASI KONGRESUI

Brazilijos lietuviai gyvai ruošiasi Trečiajam Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui, kuris įvyks 1965 metų vasario mėnesį Sao Paulo mieste. Daugiausia šio Kongreso atstovų ir svečių laukiama iš Argentinos ir Urugvajaus lietuvių kolonijų. Tikimasi, kad vienas kitas atstovas dalyvaus ir iš Venezuelos, Čilės ir Kolumbijos.

Sao Paulo lietuvių kolonijoje jau yra suorganizuotas iš organizacijų atstovų ir šiaip asmenų Kongreso Rengimo Komitetas, kuriam vadovauja prelatas Pijus Ragaišius. Didesniam darbo našumui numatyta komitetą dar praplėsti, įtraukiant į jį daugiau kolonijoje pasižymėjusių lietuvių.

Kadangi Kongreso suorganizavimui ir pravedimui bus reikalinga nemaža lėšų, tai birželio 17 dieną buvo suorganizuota tam tikslui Finansinė Komisija. Tos Komisijos pirmininku buvo išrinktas Jurgis Šlesoraitis, sekretorium Jonas Valavičius ir išdėstinkais Albina Ambrozevičienė, Antanas Šimbelis ir Mečys Paleckis. Išrinktoji Komisija tuo jau aktyviai pradėjo ruošti planus lėšų sudarymui.

III-jam Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui taip pat ruošiasi Argentinos ir Urugvajaus lietuviai.

SERGA PREL. K. MILIAUSKAS

Pirmasis lietuvis prelatas Brazilijoje Kazimieras Miliauskas jau ilgą laiką serga. Ilgesnį laiką gydėsi Sao Paulo mieste, o paskutiniu metu buvo išvežtas į Rio de Janeiro, kur toliau gydomosi.

Prelatas K. Miliauskas kelis metus, iki susirgimo, buvo Santo Andre Vyskupijos Generaliniu Vikaru.

PAKRIKO LIETUVIAI KOMUNISTAI

Sao Paulo lietuvių kolonijoje lietuviai komunistai niekad nepasirūpino didesniu veiklumu dėl stokos vady, bet paskutiniu metu jų veikimas visiškai pakriko. Ketetas žymesnių "draugų" išvyko į Lietuvą ir, kiek teko girdėti, beveik visi labai gailisi ir norėtų grįžti į Braziliją. Vienam kitam jau pavyko sugrįžti. Grįžusieji, žinoma, "pabalo" ir nenori nieko girdėti apie komunizmą.

Po š. m. kovo 31 dienos perversmo Brazilijoje daug komunistų sulmta, bet neteko girdėti, kad kas nors iš lietuvių būtų pakliuvęs.

Satelitai...

(Atkelta iš 1 psl.)

panašiu būdu, kaip 1956 m. Vengrijoje, nes tuo bus pastatytas pavojus Sov. Sąjungos saugumui ir gyvybiniui tautiniam interesui. O tokiu atveju tankiai tvarką atstatyti ilgai netrunka. Koks ten žaidimas santykiams su Maskva būtų, slydo galai dar randasi tarp Kremliaus sienų.

DR. ARNOLDAS FELMANAS KANDIDATAS

Lietuvis Dr. Arnoldas Felmanas kandiduoja į Sao Paulo miesto viceburmistrus. Rinkimai turėjo įvykti spalio mėnesį, bet po perversmo, atrodo, bus atidėti tolimesniam laikui.

Dr. A. Felmanas yra ilgametis Naturalizuotų Brazilų Lygos pirmininkas. Jo vadovaujama organizacija kovoja už naturalizuotų svetimšalių teises. Dr. A. Felmanas dar prieš paskutinįjį karą už nuopelnus lietuvių kolonijai buvo apdovanotas Gedimino ordenu. Jis yra žymus ekonomistas ir politikas.

Brazilijos lietuvaits I. Šimonytė (stovi pirma iš kairės) ir J. Šimonytė (sėdi trečia iš kairės), išvykstant į JAV. Ožinsko nuotrauka

LIETUVIAI AUKOJA AUKŠĄ BRAZILIJAI

Dabartinė Brazilijos vyriausybė po įvykusio perversmo rado valstybės išdą apgailėtinoj padėty. Kad palengvinti valdžiai nugalėti finansinius sunkumus, visoje Brazilijoje organizuojamos aukso ir brangenybių rinkliavos, vadinamos "ouro Para Bem do Brasil" (Aukso Brazilijos Gerovei). Prie kilnaus pasiūkio žada prisidėti ir vietos lietuviai.

LIETUVIAI TĖVAI JEZUITAI ĮSIKURĖ

Lietuviai kunigai Tėvai Jezuitai J. Bružikas, J. Giedrys ir J. Kydikas, Lietuvių S-gai Brazilijoje leidus, apsigyveno Dr. V. Kudirkos lietuvių mokyklos rūmų patalpose. Lietuviai kunigai užima tuo tarpu tik kuklų butą, kurį jau gražiai atremontavo. Likusios rūmų patalpos ir pati salė buvo labai blogom sąlygom išnuomos japonų mokyklai. Dabartinė S-gos valdyba su nauju pirmininku J. Jodeliu priešaky, deda pastangas nuomininkus iškrapšyti teismo keliu.

Lietuviai Tėvai Jezuitai yra pasiryžę visas patalpas, kai tik bus laisvos, panaudoti lietuviškai veiklai.

ĮŠVYKĖ SESERYS ŠIMONYTĖS

Birželio 17 dieną iš Sao Paulo į Chicago išvyko Irena ir Julija Šimonytės, Sao Paulo lietuvių veiklę Petro Šimonio dukterys. Šimonytės aktyviai dalyvavo

Nepolitiškos Brazilijos istorijos

Brazilijoje galima išgirsti įdomių istorijų. Retkarčiais tos įdomybės patenka ir į spaudos puslapius. Šį kartą papasakosiu dvi "istorijas", kurių ne bet kur galima išgirsti. Nors jos yra neįtikėtinai, bet realios, kaip šitropikinis kraštas. Mano artimieji teigia, kad tokių ir panašių istorijų čia esama daugybės, bet negalime jos visiškai sužinoti?!

Brazil Herald savo įvairenybių skyriuje jau praėjusiais metais rašė:

-- Finansų ministerijos mokesčių departamento direktoriui vieną dieną šovė į galvą neįtikėtina mintis: jis pasikvietė vieną mašininką ir paprašė, kad ši mašinėlė perrašytų vieną darbą. Gi mašininkas pradėjusi graudžiai verkia... Kaip gi direktorius galėjo duoti jai darbą? Šiame skyriuje ji jau dirbanti 20-tį metų ir ligi dabar jos niekas neprašęs rašyti mašinėlė. Ar būtų ją prašę ar neprašę, vistiek ji nebūtų galėjusi to atlikti, nes... ji mašinėlė rašyti nemokanti.

Po šio "nepasisekimo" direktorius nutarė patikrinti visų 118 jo skyriuje dirbančių etatinių mašininkų sugebėjimus. Ir koks buvo jo nustebimas! Iš šio didžiulio būrio mašinrašėjų žmonių atsirado tik šešerios, kurios mokėjo rašyti mašinėlė.

vietos lietuvių jaunimo tarpe. Jų tėvas Petras Šimonis yra vienas pirmųjų Sao Paulo Liet. Kat. Sv. Juozapo Bendruomenės Choro organizatorių, to choro ilgametis pirmininkas ir valdybos narys.

KONSULAS A. POLIŠAITIS RAŠO ATSIMINIMUS

Nepriklausomos Lietuvos Konsulas S. Paulijus Aleksandras Polišaitis rašo atsiminimus iš savo gyvenimo ir veiklos. Atsiminimai žada apimti ne tik jo veiklą Sao Paulo lietuvių kolonijoje, bet ir Nepriklausomoje Lietuvoje, Rusijoje ir kituose kraštuose, kur jam teko gyventi ir dirbti.

S. VANCEVIČIUS

kampe? -- atsakė gubernatorius. Žinoma taip įvyko, kaip teigė gubernatorius: prasidėjus mokslui metams nei vienas studentas ne užsiregistravo į graikų kalbos mokymosi katedrą. Ši maloni, mūsų vaikiniui padėti tęsėsi net dvejus metus. Jis gavo apvalią algą, nors ir neteko skaityti graikų kalbos paskaitų.

Tačiau trečiais metais atsirado vienas užsispyrėlis, kuris būtinai norėjo studijuoti graikų kalbą. Niekas nepadėjo mūsų "profesorius" gražbylystė, kad graikų kalba yra negraži, pasenusi, ji niekam nereikalinga, labai sunku ją išmokti ir t.t. Studentas teigė, kad jis būtinai studijuos graikų kalbą, nežinrnt visų atkalbinėjimų. Studentas buvo kietas, lyg titnagas.

Mūsų vaikinas, neraddamas kitos išeities, nubėgo pas gubernatorių ir jam atpasakojo visą neįtikėtiną įvykį. Gubernatorius jį nuramino:

-- Eiki namo ir nusiramink. Aš surasiu ir čia išeitį.

Graikų kalbos mokytojas sugrįžo į universitetą. Tačiau graikų kalbos studentas nepasirodė per sekančias dvi savaites. Profesorius tai atrodė keista ir įtartina. Tada mokytojas pasiūkė universiteto registracijos skyriaus tarnautoją ir pasiteiravo, kur gi dingio tas graikų kalbos studentas.

-- Nežinau daktare, bet kiek teko patirti, jau dvi savaitės, kai tas studentas sėdi kalėjime...

(J.Š.)

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujama prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriku baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specializijų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą, nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

MAN ABOUT TOWN FASHION PLATE COLLEGE LEADING LADY

STRONG, SILENT TYPE

įvairūs žmonės renkasi ugnimi darytą skonį

Kas taip išpopuliarino Stroh's? Tai jo skonis... skirtingas skonis, kuriuo nuraminatė troškulį. Nesvarbu, ar esate įtakingas studentų bendrabutyje, vadovaujate baliui, ar šiaip vienas iš smaguriautojų, jūs liekate patenkintas ugnimi darytu skoniu. Tat ragaukite Stroh's!

Stroh's
AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

DIRVA THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO, 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išėina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

ĮTEIKTI SIŪLYMAI DEMOKRATŲ PLATFORMAI

Demokratų partijos centro prisiunčiamų pranešimų tarpe gavome dviejų puslapių "position and suggestions of the democrats of Lithuanian, Latvian and Estonian descent with regard to the democratic electoral platform". Autoriai tų sugestijų neskelbiami, spaudai paruoštų rašinių techniškas apipavidalinimas -- apgailėtinas: kreivai perfotografuotų puslapių sakiniai neišskaitomi, dokumentas be jokių titulinųjų ir jo kilmės šaltinių. Tai nuogas tekstas, reikalingas prijungto voko, kaip įrodymo, kad, štai, jis gautas iš New Yorko burmistro Wagnerio vadovaujamo demokratų partijos tautybių komiteto.

Tai, žinoma, šaltiniai formalumai. Ar taip yra gerai, ar ne, ne toks jau esminis dalykas. Lieka tik klausimas, ar prie to pabaltiečių žygio yra prisidėję ir lietuviai.

I šešis paragrafus suskirstytose sugestijose nurodoma, kad komunizmas nėra pakeltęs savo policentriškumo tikslų ir kad JAV privalo būti pasirodę politiniai ir psichologiniai sutikti komunistų iššūkius. Kad 9 buvusios nepriklausomos valstybės, į jų tarpe ir Lietuva, su Rytų Vokietija lieka svarbiu faktoriu šio krašto politikoje ir strategijoje.

Toliau sugestijose pabrėžiama, kad "mes pasisakome už pavergtų tautų padėties pagerinimą Rytų ir Centro Europoje, už didesnę laisvę ir didesnę nepriklausomybę nuo Sov. Sąjungos. Bet mūsų partija privalo neatšaukiamai pareikšti, kad toks tikras ar klaidingas pagerėjimas nėra nepriklausomybės ar laisvės pakaitalu".

Kad tokiu "padėties pagerinimu" nebūtų pasitenkinta, sugestijose toliau nurodoma, kad Pabaltijo kraštuose vyksta rusifikacija ir ekonominis krašto išnaudojimas ir kad Vakarų pasaulio pastangos normalizuoti santykius su komunistiniu bloku nepaveikė Kremliaus žiauraus elgesio Pabaltijo kraštuose.

Toji situacija Pabaltijo kraštuose reikalinga aktyvaus JAV reaguojimo. Diplomatinėje akcijoje esą būtina reikalauti 2 Pas. karo palikimo panaikinimo. Toji "pozityvi akcija" reikalinga vykdyti ir per JTO ir per kitas tarptautines institucijas.

Sugestijose taip pat pakartojamas reikalavimas, kad JAV vyriausybė laikytųsi ir toliau nepripažinti Baltijos kraštų aneksavimo ir kad tų kraštų atstatymas nepriklausomam gyvenimui būtų pagrindiniu tikslu šio krašto politikoje.

Prieš jungiamo dar viena rekomendacija, kad demokratų partija suaktyvintų ir remtų sveikatos apsaugos (Medicare) įstatymo projektą.

Gal dar per anksti iš esmės pasisakyti dėl šių sugestijų (geriau sakant, esamos padėties faktų konstatavimų) formos ir svarumo. Įteikimas sugestijų -- tinkamų savo forma, ar ne, -- dar ne viskas. Stebėjime, kiek nežinomieji jų autoriai rodyt aktyvumo, kad išreikalauti demokratų partijos vadovybėje didesnę dėmesį užsienio politikai, kuri iki šiol daug vilčių nesuteikė nei pavergtiesiems, nei šio krašto laisve susirūpinusiems. (J.Č.)

LAIŠKAI

KLAIDINGOS PAVARDĖS

Dirvos 76 nr. buvo gražiai atspausdinta nuotrauka -- "Pasaulinės mugės lietuvių komiteto komisija su bendradarbiais", tačiau matau, kad aš ir mano vyras po nuotrauką klaidingai esame atžymėti -- svetimomis pavardėmis.

Vietoje, kaip pažymėta "Petraši" -- turėtų būti Kazimiera Genevich, o šalia prel. Balūno sėdintis yra Edward Genevich. Manau, tai padarė tie, kurie neturėjo tikslų žinių apie šį komitetą.

Šia proga naudodamasi kviečiu nuoširdžiai remti šio komiteto pastangas, kad Lietuvių Diena būtų nemažiau įžymi, kaip 1939 m. New Yorko pasaulinė parodoje. Jeigu mes gautumėm tam reikalingi iš tų, kurie prašyti ar ne, bent po dolerį, dabartinė Lietuvių diena New Yorko nuostabių parodoje būtų nepaprastai reikšminga lietuviška demonstracija, kurios visi trokštame.

Kazimiera Genevich
Brooklyn, N.Y.

VOLDEMARAUS PROFESORIAUJA KINIJOJE...

Dirvos 69 nr. V. Rastenis savo straipsnyje rašo, apie A. Voldemarą. Jame pasakyta: rusams Lietuvą užplūstant tarėsi esąs dabar vėl Lietuvai būtina reikalingas. Jokie atkalbinėjimai nesulaikė, atvyko į Kybartus 1940

m. birželio 19 ar 20 d. tiesiai į bolševikų rankas ir dingo be pėdsakų.

Čia turiu pastebėti, kad Voldemarai, kai tik peržengė Kybartuose sieną, pasienio policijos buvo sulaikyti ir Pozdniakovo įsakymu buvo patalpinti Kaune Saugumo Departamento daboklėje. Čia Voldemarai buvo išlaikyti ir tardomi maždaug iki liepos mėn. vidurio. Vieną vėlyvą vakarą, Saugumo departamento kvotų skyriaus viršininkas, žydas įsakė padaryti Voldemarienės asmens kratą. Kratą darė departamento valytoja Leonavičienė ir antra liudininkė pakviesta iš gatvės, praeivė moteris. Laikė kratos nieko

įtartino nebuvo rasta. Tą naktį Voldemarai iš Saug. D-to buvo perkelti į Kauno Sunkųjų Darbų kalėjimą. Antroje liepos mėn. pusėje, buvo gauta iš kalėjimo žinios, kad Voldemarai išvežti. Spėjo, kad išvežė Rusijon.

1947 m. iš Sibiro per Vladivostoką išsivadavęs buv. aukštas lenkų pareigūnas, grįžęs Lenkijon, davė spaudai žinią, kad A. Voldemaras profesorijaus aukštoje mokslo įstaigoje Port Arthur, Kinijoje.

J.D.
Chicago

DEŠIMTIES METŲ DARBO VAISIUS

Lietuvos prezidento Antano Smetonos monografija neužilgo pradės keliauti į prenumeratorių rankas. Prieš tai pravartu susipažinti su jos išleidimo "kryžiaus" keliais, kuriais tas darbas ėjo visą dešimtmetį ir gal ne vienas prenumeratorius neteko kantrybės belaukdamas jos pasirodymo. Pats darbas, nors sunkus, bet nebuvo toks ilgas, kaip šio didžio užsimojimo idėjos subrandinimas bei jos įgyvendinimo gairių nustatymas ir virš 10 tūkstančių dolerių lėšų sukėlimas.

Ta idėja gimė 1954 m., minint A. Smetonos 10 metų mirties sukaktį New Yorke. Dabar jau 740 psl. istorinis veikalas, tai ne romanas, kurį autorius rašo kūrybinės ekstazės nuotakoj ir ne praeities atsiminimai, fiksuojami be jokios atsakomybės, žiūrint iš savo asmeninio taško. Tai leidinys, kurį rašant svarbiausias dalykas yra objektyvūs ir pagrįsti įvairūs šaltiniai, kuriuos autorius Aleksandras Merkelis po tiesioginio savo duonos pelnyto darbo keletą metų taip kruopščiai rinko po įvairias bibliotekas, knygynus, institucijas ir privačius asmenis. Tad nesunku įsivaizduoti, kiek visa tai iš jo pareikalavo pastangų, energijos, laiko ir lėšų. Tuo labiau, kad jis stengėsi galimai daugiau naudotis dar ligi šiol niekur nebuvusia archyvine medžiaga, dokumentais, laiškais, dienoraščiais, metraščiais, periodinė spauda ir įvairiomis kalbomis literatūra.

Dar daugiau reikėjo laiko ir objektyvių faktų rinkimo todėl, kad A. Smetona nebuvo vien sau žmogus. Jis, Kazio Binkio žodžiais tariant, išėjęs teisės mokslus, neadvokato, negynė teismuose atskirų asmenų bylų. Jis gynė visos tautos bylą. Jis patiekė pasauliui nuskriaustos lietuvių tautos laisvės ieškinį -- ir laimėjo! Jo asmenybė tampa rai surišta su visos lietuvių tautos bei valstybės gyvenimu, jo šviesesniais ir tamsesniais laikotarpiais. Betgi pati didžioji šios idėjos įgyvendinimo našta

teko jos sumanytoji, veikalo leidėjui -- Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjun-

Nors jis visuomet akcentuoja esąs Suvalkijos bajoras, tačiau būdą paveldėjęs

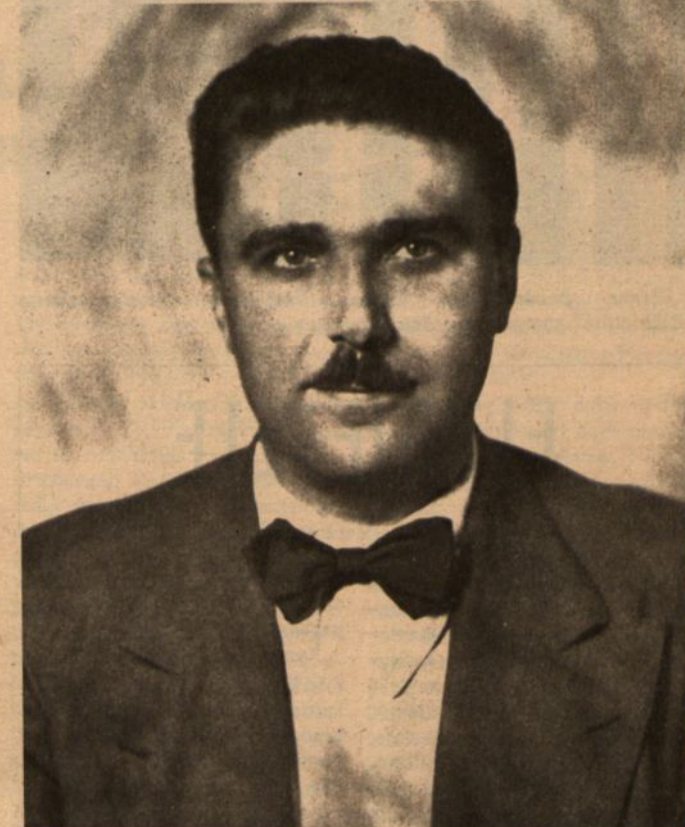
Aleksandras Merkelis, Antano Smetonos monografijos autorius, labai sunkiose sąlygose parašęs šį monumentalinį veikalą.

gai ir to dešimtmečio laikotarpio buvusioms Sąjungos Centro Valdyboms. Darbas pradėtas vykdyti pirmininkaujant Eugenijui Bartkui ir baigtas antrą kadenciją pirmininkaujant Vytautui Abraičiui.

Iniciatorių tarpe buvo daugiau ar mažiau besiaukojančių tam darbui, skiriančių didesnę ar mažesnę materialinę paramą paskolos ar aukos formoje. Apie juos kalbėsime kita proga. Tačiau, nežiūrint S-gos Centro valdybų pasikeitimo, per tą visą dešimtmetį šios idėjos įgyvendinimo daugiausia teko be paliovos rūpintis vienu ir tam pačiam Sąjungos vadovybių įpareigotam asmeniui, autoriaus kaimynui, dabartiniam Centro Valdybos vicepirmininkui Antanui Senikui. Jis tą įsipareigojimą nuoširdžiai atliko, skirdamas nepaprastai daug laiko, energijos, lėšų ir daug nemigo naktų bedisputuojant su autorium įvairiais veikalo turinio, technikos klausimais bei ryšių palaikymu tarp autoriaus, leidėjo ir spaustuvės.

Antanui Senikui reikėjo daug kantrybės, kad visus šio darbo talkoje aktyviai besireiškiančius išklaustų, derinti įvairias nuomones, patarimus, kad šis istorinis veikalas tiek turiniu tiek apipavidalinimu patenkintų visus rėmėjus, prenumeratorius ir tinkamai reprezentuotų Lietuvos 1-ąjį ir paskutinį prezidentą Antaną Smetoną bei mūsų tautos istoriją tam tikrais laikotarpiais.

Jam tos kantrybės netrūko, anot autoriaus A. Merklio žodžiu, nes kantrumas, kritiškumas, bet objektyvus kitų nuomonių vertinimas, paprastumas, drąsa tiesos žodį tarti ir draugiškumas nusiteikimas kiekvienam asmeniui yra A. Seniko būdo ypatybės.

Antanas Senikas, ALT S-gos valdybos vicepirmininkas, daug pasidarbavęs prie Antano Smetonos monografijos išleidimo.

tikrojo nuoširdaus ir kuklaus žemaičio, mėgstąs visuomeninį darbą, bet visur kitus stūmias į priekį, pats

Fondo vicepirmininkas, Lietuvos Teisininkų Draugijos vicepirmininkas ir BALFo išdininkas. E. Čekienė

INTEGRACIJA PRAKTIKOJE

Naujai išleistas Piliėtinų Teisių įstatymas pagrindinius savo bandomus integracijai įgyvendinti pradėjo pietinėse valstijose. Platesniuose provincijų plotuose vyrauja optimizmas, kad rasinės klitys bus nuglėtos. Bet miestuose ir miesteliuose reikšminga opozicija įsigalėjusiems papročiams pakeisti nėra taip lengvai ir greitai nugalima. Tai parodo reakcija, ypatingai aštriai pasireiškianti prieš atvykėlius iš kitų valstijų, užsimojus vykdyti negrįžtamą registraciją balsavimo teisės užtikrinti.

Veiksmai, nesuderinami su jokia teise ir įstatymais, kelia nerimą, ypatingai nužudžius iš karinių pratimų grįžtantį Washingtono švietimo institucijos aukštą pareigūną -- negrą.

Iš Clevelando atvykusio rabino Lelyveld apmušimas sukėlė įvairių reakcijų. Daugeliui kilo klausimas, o ko gi jis toje tolimoje Mississipi valstijoje ieškojo? Žudymai ir muštynės negelbsti integracijai, lygiai kaip jai ne daug tepadeda forsuotos priemonės ir iš įstatymo ribų išplaukiančios provokacijos.

Bandymai tikrinti privačių viešųjų įmonių prisitaikymą įstatymui (viešbučių ir motelių) daugeliu jau priverstė keisti statusą, paverčiant juos "privatais klubais".

Yra šimtai atvejų, kur pietinių valstijų įsitenėjusius papročius turės aiškinti teismai. Atsirastų bylių, besitęsiančių metais, kol bus išaiškintas Piliėtinų Teisių įstatymo veiksmingumas ir atitinkamumas konstitucinėms teisėms.

Normalus įstatymo pritaikymas gyvenimui vykdomas atitinka-

mų institucijų. Šis gi įstatymas nėra vien tik pasidavimų įstatymo reikalavimams. Jis paliečia šimtmečiais įsitenėjusias tradicijas ir milijonų žmonių gyvenimo būdą. To negalima pakeisti per vieną dieną.

Neveiklūs respublikonai savo platformoje ir pastebėjo, kad rasinė įtampa demokratų administracija panaudojo rinkiminiams pažadams, jų neištesėjusi net naujuoju įstatymu, kurio vykdymas iššaukė teislių ir teisėtumo nepripažįstančius elementus veiksmams, kurių ji pati nebepajėgia sukontroliuoti.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS
GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.

Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

THE BEST
FOR LESS!
Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95 St.
CHICAGO,
ILL., 60642
Phone:
Garden 4-8654

STATE FARM
MUTUAL
AUTOMOBILE
INSURANCE
COMPANY

Goldwaterio šalininkai su plakatais respublikonų konvencijoje.

Dirvos bendradarbis Pranas Narvydas, kurio apysakaitė "Elžbietėlė" spausdinama šiame numeryje.

ELŽBIETĖLĖ

Pranas Narvydas

Mūsų kaimo gale gyveno Elžbieta. Buvo apie 60 metų ar daugiau. Labai pamaldi. Be jos neapsiėjo visos apylinkės bažnytiniai atšaidai. Nuvykdamo ir į tolimus žemaitijos pakraščius. Keletą kartų buvo ir Šiluvoje, kurią pas mus vadindavo Šidava.

Ypač mėgdavo pasakoti apie žemaičių kalvą.

Sakydavo, kad vyskupas Tiškevičius, nuvykęs į šventą žemę, parvežęs smėlio, kur buvo Kristaus vaikščiojimo. Taip pat turėjęs iš "Cedrono" upės akmenų su įmintomis Kristaus pėdomis. Ir dabar esą ten po kalnus išvedžioti keleliai -- Kryžiaus kelio stotys -- koplytėlės.

Idomu buvo klausytis Elžbietės pasakojimų.

Mūsų kaimo viduryje, čia už lauko riogsojo vidutinio dydžio akmuo, ir ten buvo žymu, kad žmogaus pėda įminta.

Kartą Elžbietėlėi bepasakojant, vienas iš piemenų ir klausia:

-- Na Elžbieta, kažin ar ir mūsų laukuose Kristus nėra vaikščiojęs? O, ten ant tų dirvų yra akmuo ir aiški žmogaus pėda! -- Vaikai, nesitryškite, -- užpyko Elžbietėlė.

Mums gi paaiškinus, kad iš tikrųjų taip yra, Elžbieta atsiėjo. Ėmė pasakoti, kaip senose amžiuose Dievas vaikščiojo ant žemės.

-- Nemanykite, kad Jis taip ir brisdamas per purvus. Nei Eida vo žemės nepaliesdamas.

-- Kaip gi?

-- Na, štai eidavo žemės nepaliesdamas, o jei kur palietė, tai ir liko įmintos pėdos. Gal prieš daugelį metų ir per mūsų žemę perėjo, gal dar tada nei žmonių čia nebuvo.

Tais pasakojimais kaimynės ir mes piemenys, negalėjom netikėti. Ji taip įtikinančiai pasakodavo. Visi gi žinojo, kad Elžbietėlė, kaip ją paprastai vadindavo, buvo visokių šventų vietų lankiusi. Buvo dar parsinešusi butelį vandens iš "cedrono" -- iš to upelio, iš kur buvo tie iš Jeruzalės parvežti akmenys sudėti. Taip pat turėjo ir maišelį smėlio iš Kryžiaus stotyse pravesių takelių.

Pamaldžiosios kaimynės irgi buvo gavusios šį bei tą iš tų šventovių, kur Elžbietėlė lankėsi.

Elžbietėlė taip ir gyveno, savo bičiulių remiama. Tik apie šventus daiktus tekalbėdavo. Turėjo įvairių šventintų žolelių visokioms ligoms gydyti. Negalėdavo jų ligoniams, kiek tai pa-

dėdavo, kas žino. Bet tų žolių davė ir ligonės tuo visu nepaprastai tikėdavo.

Kartą įvyko susikirtimas su gydytoju. O buvo taip. Sirgo Kirkaitis. Moterėlės sugūžėjo ir pradėjo giedoti, užsidegusios "grabnyčių" žvakės, Mat, joms ro-dėsi, kad ligonis visai silpnas.

Kirkaitis sūnus buvo išvykęs gydytojo. Kai su juo grįžo, tai kiti tikrai pamane, kad ligonis jau miręs. Tačiau gydytojas tęsio patikrinti. Rado ligonį visai aplepusį.

Gydytojas užsirūstino, beveik supyko.

-- Greit jūs visos iš čian dinkite, žvakės ir tas žoles lauk! Elžbietėlė dar manė priešin-tis ir savaip daryti, bet pama-čiusi rūstų gydytojo veidą, žva-kes pasiėmusi, kūrė iš trobos.

Kirkaitis pagijo. Elžbietėlė gi moterims aiškino, kad jos šven-tos žolės, kuriomis ligonį smil-kino, padėjo. Maldos irgi. O "grabnyčių" žvakės išvaikšusios pik-tas dvasias.

Pats Kirkaitis dvejėjo. Sakėsi kad tik nuo gydytojo duotųjų vaistų pasidarę geriau.

Moterėlės kalbėdavo:

-- Ir kaip ta Elžbietėlė viską žino!

-- Na, -- kita įsiterpė, -- šitiek visur eina, tiek visokių pa-mokslų prisiklauso, nežinos!

Išties, Elžbietėlė žinodavo -- kada ir kur kokie atšaidai, kada ir kur koklių žolių, vandens ir duonos

Kuo daugiausia šią vasarą domisi vak. Vokietijos gyventojas? Politinėse sferose buvo domimasi Chruščiovo pusiau turistinėmis, pusiau politinėmis kelionėmis Skandinavijos kraštuose, Vokiečių spaudą daugiau domino Kremiaus valdovo pareiškimai Vokietijos adresu ir skandinavų politikų pasisakymai, buvę aiškiai palankūs Bonnos atstovaujama linijai. Vokiečių spauda išskėlė Chruščiovo išsišokimą Stockholme, jam priminus tarius Pabaltijo kraštų laimėjimus sovietinės okupacijos metu. Vėliau beveik vienu balsu toji spau-

šventinimai, Nori kokių šventų dalykėlių, jų visuomet pas ją.

Kartą vidurvasarį užsidegė Buožiaus pirtelė pakluonėse. Vė-jų jokių, visai netoli nuo pirtelės -- klojimas, daržinės, jauja. Gerai, kad ten bala, nors to vanden ten mažai. Gi netoli augo nemažas suaugusių epučių miškelis. Visi pietums buvo iš laukų sugrįžę. Ėmė baimė, kad ugnis neperšimstų į daržinę. Tada nuplėškė visus kaimas. Taip susiglaudę visų trobėsiai.

Kažkas pranešė Elžbietėlei apie ugnį. Ji ir atsukė su šv. Agotos duona. Sako, su duona ugnį apėjus, reikia duoną įmesti, ir tuo kartu ugnis nesiplečia į šonus.

Elžbietėlė apėjo apie pirtelę, bet pabijojo duoną mesti. Nebuvo tikra. Padavė duonos kampelį Buožiaus piemenukui, kad tas su duona bėgtų į lauką tolyn.

Piemenukas pasileido pagal ežią į Buožiaus jau nunokusį kviečių lauką. O čia, lyg tyčia, nuo degančio stogelio, ar tai pagal vėją ar nuo karščio nukrito į kviečius deganti stogelio šiaudų gniūz-tė, ir štai pradėjo staiga kviečiai sūlyti.

Buožius ir kiti, tai pamatę ėmė piemenukui šaukti, kad suktyti į kairę, į Pranculio lauką, nes jo miežiai dar žali, Negi degs!

Piemenukas negirdėjo jų šauksmo. Kad dūmė, tai ir nudūmė sau.

Tuo tarpu Buožiaus bernas, užsisėdęs ant arklio, prisivijo piemenuką ir nukreipė jį į žalių miežių lauką...

Gi pirtelės stogas degdamas sukrito. Teko tik nuodegulus gesinti iš balos vandeniu.

Gesintojai dabar pradėjo ginčytis, kas gaisrą sustabdė, ar šv. Agotos duona, ar kad nebuvo vėjo, ar tas epučių miškelis. Ar čiau pirtelės tos epučių buvo gerokai apsilusios. Taip tas klausimas ir liko neišspręstas.

Elžbietėlė ir kitos moterys tikino:

-- Na, argi nematėt kaip piemo pasileido ežia bėgti į lauką, ir kaip visa ugnis ta kryptimi veržėsi?

-- Ką tu kalbi, -- užginčijo senis Dirvonas, -- gerai, kad nebuvo vėjo ir, ačiū Dieviui, toms epušaitėms. Būtinumė pamatė!

-- Et, tu netikėli! Turbūt poterių nekalbi ir į bažnyčią nenu-eini, jei netiki, kad šv. Agotos duona gelbsti.

-- Man poterių neprikaišio, -- užsirūstino Dirvonas, -- žin-rėk, kad tik pati į dangų lįstumei. Paragas tau irgi vieta neprasta!

VOKIEČIAMS PATINKA ŠVEDAI...

VYT. ALSEIKA

Dirvos korespondentas

V. Vokietijoje

da, padariusi chruščiovinių kelionių balansą ir išryškinusi jų nesėkmę Švedijoje, tą Pabaltijo "epizodą su ištisa skaitmenų virtine" laikė vienu Chruščiovo pa-čių didžiausių akibrokštų bei ne-taktų šeimininkų - švedų atžvil-giu.

Kita, vis labiau įšylanti politi-nė tema -- tai galimas Erhardo pasimatymas su liepos mėn. an-roje pusėje į Fed. Vokietiją at-vykstančiu "Izvestijų" vyr. re-daktorium ir partijos CK nariu bei Chruščiovo žentu - Adžubė-jumi. Tas pasimatymas, gali-mas dalykas, parengs dirvą bū-simam Fed. Vokietijos kancle-rio ir N. Chruščiovo pasikal-bėjimui. Jau dabar vokiečių spau-da, kaip Frankfurto "Allgemeine Zeitung" klausia: "Chruščiovas ante portas?" ir jau iš anksto įspėja, kad tokio pasimatymo at-veju vokiečiai turėtų būti atsar-gūs. Kremiaus valdovas jo keli-o ne į Bonną galėtų lengvai paver-si propagandinio burbulu. Juk Chruščiovas jam įprastu būdu glostytų vaikučių galvutes, vi-siems rodytų šypseną bei savo žmoną Niną ir... apsilankymo dienomis ir po jo pasaulis galėtų lengvai pamiršti apie spygliuo-tas vietas, apie Berlyno gėdos sieną, apie politinius kalinius, apie žmonių grobimo atvejus ar apie tai, kaip žmonės bėga į Va-karus. Dar liepos mėnesį Vokie-tijoje vyravo įsitikinimas -- Chruščiovo kelionė į vakarų Vo-kietiją atneštų daugiau žalos, kaip naudos.

Kita tema, jau nepolitinėje sri-tyje, bet liepos mėnesį nuolat įvai-riais atvejais narpliota spaudoje ar aptarta pokalbiuose, tai -- "re-voliucija" moteriškojo bikini sri-tyje... Vokiečių spauda, net ir rimčiausioji, skelbė paskirus at-vejus, kai viename ar kitame mieste maudymosi vietose pasi-rodavo moteris su "mini bikini" ar "mezzo bikini" ir pan. pa-vadinimais. Jau pasirodė ir įvai-rių organizacijų protestai, o Vo-kietijoje nepaprastai populiarūs iliustruoti savaitiniai žurnalai jau turi patrauklų temą ilustra-cinėje srityje. Ja domisi ypač vy-riškoji skaitytojų pusė...

Gyventojai domisi ir atostogo-mis. Dabar metas, kai Vokietijoje pilni traukiniai, kai tūkstančiai jaunų žmonių, traukia į pietus (Italija, Jugoslavija, net ir Ru-munija, kurioje šią vasarą lau-kiama 40,000 vokiečių turistų su kraštui svarbiomis devizomis...) Tai vienoje, tai kitoje Vokietijos vietoje išgirstama apie bylas ry-šius su Bergmano filmu "Tyla". Be vienos kitos išimties, kur vie-tos policija buvo uždraudusi šio, Vokietijoje neiškarpyto, filmo rodymą, jis su nepaprasta sėkme dar teberodomas, o spaudoje vy-ko kai kur dar ir dabar stebimos skaitytojų diskusijos. Katalikų bei evangelikų įstaigoms, jų spaudai Bergmano filmą pasmer-kus, suprantama, juo susidomė-jimas turėjo pakilti. Toks dėme-sys -- retas pastarojo meto rei-škinys.

Žinoma, dar vis vyksta ir buvu-sių SS-kų bylos, dar kelis mėne-sius truks Auschwitzo (lenkų -- Oswiećimo) kacetų pareigūnų,

ypatingai brutalių SS vyrų byla. Tris mėnesius trukusi birželio mėn. buvo baigta kroatų pasikė-sintojų byla. Didžiausia baus-me -- 15 m. sunkiųjų darbų ka-lėjimu -- buvo nubaustas 39 m. amžiaus Percic, buvęs apkaltin-tas jugoslavų pareigūno nužudy-mu. 4 metų sunkiųjų darbų ka-lėjimo bausme nubaustas 50 m. amž. kroatų dvasininkas Medic-Skoko, kiti nubausti smulkesnė-mis bausmėmis. Rasti kaltais vi-vi 25 teisti kroatai - emigrantai. Ligi teismo jiems iškalėjus pus-antrų metų dalis nuteistųjų -- 17 buvo išleista į laisvę. Kaip žino-ma, Vokietija savo nuosprendžio-se netaiko mirties bausmės.

Kokia vokiečių nuomonė apie svetimus kraštus, jų gyventojus, papročius? Pagal šią vasarą pa-skelbtus vokiškojo Gallupo tipo instituto apklausinėjimų duome-nis, pasirodo vokiečiai labiau-siai mėgsta švedus. Į klausimą, kuris kraštas Tamstai atrodo švariausias, 59% atsakė -- Šve-dija.

Kiti kraštai jau atsilikę. Įklausimą iš kurio krašto Tamsta mieliausiai sutiktum priimti sve-čią savo namuose? -- 35% paklaus-tųjų atsakė, kad -- švedą. 20% pa-sisakė už svečius iš Anglijos ir 19% -- iš Prancūzijos. Tik retas paminėjo Italiją ar Izraelį. Kiek-vienas trečias apklausinėtus vo-kietis pasisakė, kad švedijos po-litikai labiausiai rūpinasi pilie-čių gerove. Tik kas aštuntas nu-rodė į JAV, kas devintas -- Fed.

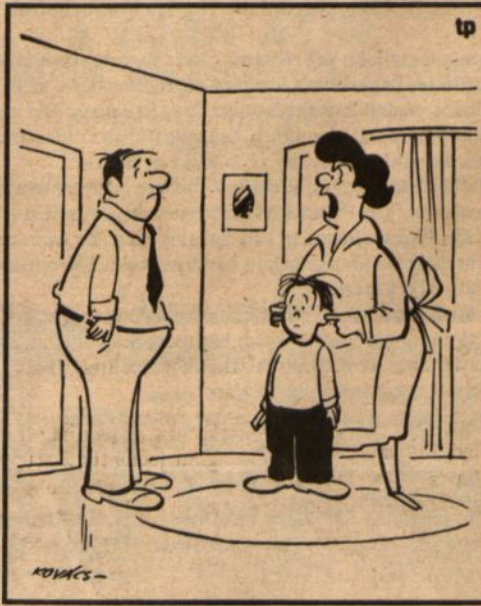
Vokietiją ir vos vienas iš šimto pasisakė už Prancūziją.

Dauguma apklaustųjų vokiečių teigia, kad labiausiai apsaugota nuosavybė esanti Švedijoje ir JAV-se (toliau atsidūrė Vokieti-ja ir po jos -- D. Britanija). O į klausimą, kuriame krašte esąs aukščiausias eilinio piliečio gy-venimo lygis, 34% atsakė -- JAV, 32% -- nurodė į Švediją ir 21% teigė, kad toks lygis esąs Fed. Vokietijoje. Tuo tarpu Anglija su Prancūzija laikomos jau žemes-nio gyvenimo standarto kraštais.

Pagaliau Vokietijoje apklaus-tieji paprašyti penkių punktų sis-tema pasisakyti už kurį nors kra-štą. Pirmoje eilėje atsidūrė JAV-bės (3,3), tuoj po jų sekė Švedi-ja (3,1), kiti kraštai įvertinti men-kiau. Sovietų Sąjungos vertinama itin neigiamai, nes jai teko minus 2,3 punktai. Socialinių mokslų at-stovų padarytos išvados: vak. Vo-kietijoje daugiausia dėmesio ski-riama Švedijai ir JAV-bėms ir svarbiausia dėl to, kad tuose kra-štuose laikomi pavyzdiniai politinio ir socialinio pobūdžio pasiseki-mai ar tos srities reiškiniai.

Jei kam tenka važinėti Vokieti-jos miestuose, tai jis dažnai susi-durs su keistenybėmis viešbu-čiuose. Tai privalomas pusrytis gyvenamame viešbutyje, kuris vi-sus erzina, nes beveik pietų kai-ną tenka mokėti už du kavos puo-dukus, sviestą, marmeladą ir ke-lias bulkutes.

Tad pastaruoju metu klausia-ma: ar Vokietijos gyventojai gali tikėtis kiaušinio pusryčiams? Bent ligi liepos mėnesio Vokieti-jos didmiesčiuose buvo apsieina-ma be to trokštamojo kiaušinio...

-- Palauk, aš dar noriu vieną žodį pasakyti...

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER ATOSTOGAS
GARSIAME CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO -- GRAŽIOJE LIETUVIŠKAM
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod. Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Šiemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą.
Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius va-sarajimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ. 87 East Bay Rd., Osterville Cape Code, Mass. Marija Janso-nienė tel. 428-8425.

PRALEISKIME ATOSTOGAS
BE RŪPESČIŲ PRIE ATLANTO!

VILA MEŠKA

42 Beach St.
Monument Beach
Cape Cod, Mass.
Tel. 759-3251 (617)

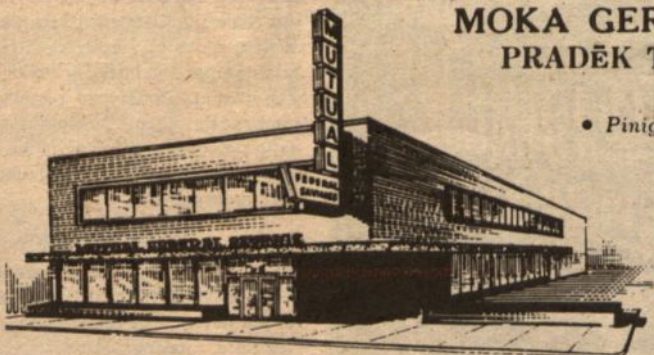
TIKRAM POILSIUI: rami aplinka, gražus plia-žas ir šiltas vanduo, geras maistas, erdvūs kamba-riai ir malonus patarnavimas.
LAISVALAIKIO PAJVAIRINIMUI: • valtis -- žuvalimui, • Sail-Fish buriavimui, • Ping-Pong, • teniso aikštė, • vakare tėvams išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONO PRADŽIA BIRŽELIO MĖN. 20 D.

P. S. Svečius be automobilių nuvežame ir par-vežame iš pliažo.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

- Dabartinis dividendas 4½%, išmokamas du kart per metus.

KORP! NEO-LITHUANIA STEIGĖJUI FILISTERIUI JURGIUI DARGIUI 80 METŲ

Jis -- vienas iš anų 13-kos studentų, kurie 1922 metais Lietuvos Universitete iškėlė naują žūklį -- "Pro Patria". Tie žodžiai tebėra gyvi lygiai šiandien, kaip ir pirmąją jų nau-

sukaktuvininką būtų lydėję ir moksle, šiandien mes neturėtume jo savo tarpe...

Iš ką tik paminėtų dvejetų, šia proga, noriu išskirti vieną -- sukaktuvininko artimą draugystę su

Korp! Neo-Lithuania filisteris Jurgis Dargis.

dėjimo dieną tada -- Lietuvoje.

Korp! Neo-Lithuania Amerikoje š.m. liepos 20 stabelės ties šia savo pirmūno -- Jurgio Dargio -- garbinga 80-ties metų amžiaus sukaktimi su ypatingu dėmesiu, sveikinimais ir linkėjimais.

Bet čia noriu kai ką pasakyti daugiau, žvilgsniu iš šono ir iš atoklau.

Pirmiausia, mūsų vyriausias amžiumi kolega - sukaktuvininkas yra 2-ųjų šimtmečių, t.y. 19-to ir 20-to, žmogus ir tie amžių didieji '2' lydi jį visą jo gyvenimą. Jam lemta pergyventi du pasaulinius karus, teko aplieisti tremtinių Lietuvą du kartus, būti dviejuose žemynuose -- Europoj ir Amerikoje, savo šeimą susilaukti dviejų dukrų ir, pagaliau, du kartus jam tenka matyti jam pačiam brangios Korp! NL dvejo-pą atžalyną -- vieną Lietuvos, antrą -- svetur.

Kaip tas '2' taip jau sukaktuvininką prisieges lydi, tai nebesunku pastebėti dar vieną dvejetą pačioj Korporacijoj, kai prieš jos atsiradimą ir po jos užgimimo kolega Jurgis buvo tamprilame ryšyje su kitų pirmūnu -- kolega Valentinu ir įjėdu lygjomis nešė sunkiąją Korporacijos kūrimo naštos dalį.

Ir tai -- ne visi '2'. Korporacijos istorijoje jis yra antrasis pirmininkas ir juo buvo dvi kadencijas.

Jei tie prillipė dvejetai mūsų

kolega Valentinu. Ir noriu palyginti juodu tik... trupučiuką.

Tie du mūsų kolegos -- Valentiną ir Jurgis -- asmeniškai turėjo vieną bendrą genties kilmę būdami abu sudėviai. Bendro tik tiek. Visa kita -- vien skirtingai.

Tuo metu Valentiną -- žaliukas, jaunuolis, Jurgis -- subrendęs vyras; Valentiną -- jaunsų ir impulsų būdo, su palinkimu poezijon, Jurgis -- tikras protininkas, su aiškia ir griežta logika, su tokiais pat sprendimais. Iš čia Valentiną humanitarinių mokslų studentas, Jurgis -- teislių mokslų adeptas.

Korporacijos kūrimo ir vėliau jos stiprinimo darbe Valentiną ruošia deklaraciją, meta šūkus ir visa tai puošia poetiniu apdaru, Jurgis -- ruošia įstatus, pavidalina teisinius straipsnius, mūrija organizacijos pamatus, stiprina Korporaciją iš apačios. Valentiną -- oratorius, vyras tribūnos, viešumos, o Jurgis -- žmogus kabinetinis, tylių svarstymų mėgėjas ir nuoseklumo saugotojas.

Štai, kokie skirtingi buvo du mūsų pirmūnai - kolegos savo būdais, tačiau kartu su tuo, kaip gražiai jie vienas kitą papildė bendrame darbe Pro Patria ir kokių pavyzdžių darnumu jie vykdė darbus viena linkme!

Šių dviejų mūsų brangiųjų kolegų kelias Korporacijos gyvenime taip pat ne vienodas. Valen-

VIRŠUJE: Saulė žaidžia Lake George ežere.
V. Maželio nuotrauka

tiną, davęs impulsą Korporacijai ir vadovavęs jai vienerius metus, iš valdybos išėjęs vyksta studijuoti užsienin ir nuo Korporacijos kiek nutolsta.

Jurgis Dargis paėmęs vadovavimą lieka artimame sąlytyje su Korporacija ir po dviejų metų pirmininkavimo. Jis vis kuriose nors pareigose iki Filisterių Sąjungos imtinai, o jei ne pareigose tai visvien atidžiai seka Korporacijos gyvenimą, ją domisi, pataria ir daug ką naudingo išaiškina.

Toks kruopštus mūsų sukaktuvininkas yra ir šiandien, gyvendamas antrą kartą išsitarautoj pensijoj -- šiuo kartu Los Angeles mieste, Kalifornijoje.

Jei jau dangaus ženklais reikėtų aptarti šiuos du mūsų Korporacijos pirmūnus, tai Valentiną reikia laikyti Korporacijos gyvenime meteoru, sušvytusiui ir nuskaidrinusiui kelią trumpai, o sukaktuvininką kolegą Dargį -- ta pastovia žvaigždėle, kuri negesdama mirksi, seka mūsų pastangas ir darbus visa savo keturių penktadaliu šimtmėsio trajektorija.

Ši trumpą dėmesį mano brangiam vyresniam kolegai noriu baigti tuo, kuo pradėjau. Kai mūsų filisterį Jurgį Dargį lydi stambiųjų įvykių dvejetai, tai vis dėlto aš matau, kad yra didžiausias jo gyvenime įvykis, kurį jis pakiliausiai ir kartu giliausiai yra pergyvenęs dar tik vieną kartą.

Tai yra -- Lietuvos prisikėlimą laisvėn.

Šioj 'aštuonių kryžkelių' suaktyje jam linku, kad ir čia likiminis dvejetas jo neapleis, ir kad Lietuvą kylant laisvėn jis pamatytų antrą kartą!

A. Diržys

VANDENYNAI SLEPIA NEIŠSEMIAMUS TURTUS

Šių metų "Chemical and Engineering News" žurnale yra išspausdintas labai įdomus, turinčias ir pakankamai išsamus straipsnis apie vandenynus, juose vykstančius pasikeitimus ir esamus turtus. Pravartu visiems su jo turiniu susipažinti, nes sakoma, kad mes šiandien daugiau žinome apie mėnulio paviršių, negu apie vandenynus.

Vandenynų plotas apima 70% viso žemės paviršiaus. Juose randama gero ir gausingo maisto, įvairių druskų, deimantų, mineralų, metalų, anglių, dujų, alyvos, trašų ir pagaliau iš jų vandens gaminamas šviežias vanduo. Jūrų dugne yra ir vertingų metalų ir jį gaubia daug neišaiškintų reiškių ir paslapčių.

Randamas vandenynuose milžiniškas maisto kiekis, kurio tik labai mažą dalį yra panaudojama, galėtų pasotinti badaujančios žmonijos reikalavimus.

Per pastaruosius 90 metų viso pasaulio okeanografai yra surinkę daug davinų apie vandenynų vandens sudėtį. Tas vanduo turi beveik visus gamtoje sutinkamus elementus: chloro 1,9%, natrijaus 1,06%, magnėzijaus 0,13%, sieros 0,09%, kalcijaus 0,04% ir kalijaus 0,04%. Kitų 14 elementų randama tik po vieną milijoninę dalį, o dauguma elementų randama tik dar mažesniais kiekiais.

Kad suprastume, koks milžiniškas darbas atliktas, paimeime vieną pavyzdį: prof. Forchhammer, norėdamas išanalizuoti 200 okeano vandens pavyzdžių, turėjo sugaišti 20 metų. Upės kasmet

duoda vandenynams milžiniškus kiekius gėlaus vandens ir apie 4 bilijonus tonų ištirpusių medžiagų. Matomai kas met toks pat kiekis medžiagų nusėda jūros dugnan, nes vandenynų vandens sudėtis yra gana pastovi -- 3,5% druskų. Šiaurės Atlantas yra druskingiausias -- 3,79% druskų, o Artika ir Antarktika -- mažiausiai druskingi, kadangi tirpstantieji ledai vis atskeldžia vandens koncentraciją. Šalia neorganinių junginių, randamų vandenynuose, yra ir organinių junginių. Neorganiniai junginiai yra kilę iš žemės plutos dulėjimo (irimo), meteoritų ir vulkaninių padermių, o organiniai junginiai yra biologinės kilmės skilimo produktai. Analizai rodo, kad vandenynų organinės medžiagos yra labai įvairios ir randama net tokių organinių medžiagų, kaip vitaminai. Tos organinės medžiagos yra energijos šaltinis algoms ir bakterijoms. Bakterijų užtikama ir giliausiose vandenynų vietose.

Po I Pas. karo vokiečiai leškojo aukso vandenynuose reparacijoms mokėti ir jau buvo paruošę metodus iš okeanų vandens paaimti auksą. Kadangi vandenynų vandenyje aukso yra tik pėdsakai, dėl to gamyba buvo perbrangi ir to projekto teko atsisakyti.

Seniau buvo manoma, kad vandenynų dugnas yra negyva, purvina lyguma. Ištikrųjų gi vandenynų dugnas yra labai nelygus ir

ten teka įvairios vandenynų gilumos srovės. Keturių kilometrų gilumoje daugiausia užtikama kalkinės nuosėdos. Dar gilesnėse vietose yra silicijaus klotai. Vietomis randami molio klotai, o vietomis dominuoja metalų oksidai. Randama 60 milijonų metų senumo nuosėdų neapdengusių šviežiomis nuosėdomis!

Vandenynų vanduo dabar netinka nei gėrimui, nei drėkinimui, nei pramonės reikalams. Tačiau pastaruoju laiku jau gaminamas šviežias vanduo iš vandenynų vandens gėrimui, o artimoje ateityje numatoma gaminti dideliais kiekiais, kad panaudoti žmonijos reikalams.

Daugelis vandenynų pakraščiu valstybių išlaiko okeanografines laboratorijas, kurių vertė siekia 300 milijonų dolerių. Tos laboratorijos daugiausia sprendžia žuvininkystės klausimus, bet taip pat ir chemines, fizines, biologines ir hidrografines problemas.

Daugelis privačių kompanijų iš vandenynų eksplotuoja: bromą, jodą, valgomąją druską, mineralines trašas, magnėzijaus junginius.

Iki 1940 metų JAV vyriausybė, pagrindinis okeanografijos rėmėjas, skirdavo apie 23 milijonus dolerių kasmet. 1965 metams yra skirta 138 milijonai dolerių, o 1972 metams yra užplanuota 350 milijonų dolerių. Dabar okeanografijos srityje dirba apie 3000 darbuotojų, kurių skaičius dešimtmėsio laikotarpyje numatomas padvigubinti. a.v.

"Jų nedaug, bet jie stipriai kovoja..." rašė žurnalas Life, beveik per visą puslapį išdėjęs lietuvių kilmės JAV parašiutininkų leitenantą Roger Zailsko nuotrauką, vadovaujančio parašiutininkų daliniui Vietname kovose prieš komunistų partizanų.

DETROITO IR APYLINKIŲ LIETUVIAI KLAUSO LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIJO PROGRAMĄ

iš Detroito WJLB stoties -- banga 1400
šeštadieniais nuo 4:30 iki 5:30 p. p.

Pranešėjai: ALGIS ZAPARACKAS
ir PATRICIA BANDZA.
Vedėjas -- RALPH J. VALATKA.

15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227
Tel. BRoadway 3-2224

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA -- Liquer. Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth. Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$1.69
5. PORT. SOUTHERN. RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND. Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Pranciškonų vadovaujamos lietuvių gimnazijos mokinių choras su dirigentu Tėv. Bernardinu Grausliu.

KALBOS KERTELĖ

STEPAS VYKINTAS

BŪDVARDŽIŲ PRIESAGA - iškas, - iška.

Būdvardžių priešaga - iškas, -a pažymi būdingas daikto ypatybes, vidinį panašumą. Šit kelio-liko Jono Jablonskio raštuose paliktų būdingų pavyzdžių: Vaikams jis nusipirko vieną ir lietuvišką uždavinyną (parašytą lietuvių kalba, lietuviškai, tokį, koki rašomi paprastai lietuviams). Žinrėk, ir čia esama lietuviškų sūrių (visai panašų į Lietuvos, į lietuvių sūrius, tokių, kokių ypačiai Lietuvoje randi). Tas jo pasiūlymas buvo visai lietuviškas. Jų ir kalba buvo lietuviška. Dabar Kaune būsiąs leidžiamas vie-

nas ir lenkiškas laikraštis. Latviuose lenkiško, lietuviško nematysite: jie žemę dirba kaip reikiant, ne taip, kaip mes arba lenkai. Jo balsas buvo nežmoniškas. Ir ėmė kas bauti gyvuliškų balsu. Vieną ir senovišką (tokią, kokią senovėje tedarinudavo, panašią į senovinę) dainelę sudainavo. Jis yra senoviškas mokytojas. Kur jo neaug jėgai: jo ir laukas daržiusiškai dirbamas. Laukiškas daržo išdirbimas ir naujos maža tēduoda. Visos šikšnos šikšniškai išdirbtos. Pasisūdinio ir miestiečių (tokių, kokių mies-

tiečiai vilki) drabužių. Jis nieko pieniška, nieko mėsiniška nevalgo; jis pienišką tevalgo (pats pienas, pati mėsa, valgis pagamintas iš pieno, mėsos). Jo dvasiški pamokymai (toki kokiais žmogaus dvasią stiprinam, auklėjam) moksliškai nusakymai (kiek panašūs į mokslo nusakymus...) -- ar daug ką yra padarę? Šito begėdžio ir kalba buvo, žinoma, begėdiška. Buvo aprašytas ir šitas bedieviškas (begėdiškas, bešališkas, betaktiškas, juokdaryškas, veidmainiškas, vienašališkas) jo pasiūlymas. Jis elgiasi bešališkai (vienašališkai...). (J. Jablonskis. Rinktiniai raštai. I tomas. Vilnius 1957, 383-4 psl.).

Norėdami labiau įsisąmoninti būdvardinių priešagų - ing-, -in-, -išk- vartojimą, palinkime keletą būdingų pavyzdžių iš "Dabartinės lietuvių kalbos žodyno": paršinga kiaulė (turėianti paršų kiaušius), kiaušinė bulvės (kiaulės šeramos), kiaušiniai miltai, kiaušinis kibiras, kiaušinis (nemandagus, storžievis, toks, kaip kiaušius) pasiūlymas, darbas. Mokslingas žmogus (mokytojas, žmogus, kuris pasiūlymi mokslu, mokslinis veiklas (mokslo principais pagrįstas, atsakantis mokslo reikalavimams), moksliškai nusakymai (panašūs į mokslo nusakymus). Be to, dar vartotinas būdvardis mokslus, gabus mokslui. Pvz.: Jų vaikų yra labai mokslūs.

MIESČIONIS AR MIESTIETIS?

Juozas Masilionis Lietuvių literatūros IV dalyje, rašydamas apie K. Binkio "Atžalyną", pabrėžia, kad "ši penkių veiksmų pjesė vaizduoja moksleivių gyvenimą, prabėgimą, tačiau gana ryškiai, paliesdama ir mokytojus, ir amatininkus, ir

NENORI DAUGINTI SOVIETU ŠNIPŲ...

JAV įstatymų leidėjams Senate ir Kongrese nutraukus darbą, kad leidus respublikonams išsiriinti kandidatų prezidentiniams rinkimams, visa eilė įstatymų projektų lieka laukti tų rinkimų rezultatų, nuo kurių priklauso ir neapsvarstytų įstatymų projektų likimas. Vienas tokių projektų, nedaug vilčių turintis išvysti dienos šviesą, tai neseniai sudarytoji konsularinė sutartis su Sov. Sąjunga, kuri dar reikalinga JAV parlamentaryratifikavimui.

Įtakingas respublikonų atstovas Senate Bourke B. Hickelofers jau anksčiau spėjo pareikšti, kad Senatas tąja sutartimi norėta pastatyti prieš įvykusį faktą. Nėra abejonės, kad ir visi kiti respublikonai tąja sutartimi nėra patenkinti. Tuo labiau, kad joje numatyta konsulatų tarnautojams suteikti diplomatinės teisės, kitaip sakant, atidaryti plačiau duris sovietams padidinti neliečiamų "diplomatų" šnipinėjimo tikslams skaičių Amerikoje.

Nors demokratai ir turi aiškią persvarą Senate (67-33), bet abejojama, ar šiuo klausimu bus išsilaikyta partijų linijos. Ypatinagai pietiečių demokratai ir visa eilė kitų nerodo džiaugsmo tąja sutartimi.

Sakoma, kad ir pats prezidentas Johnsonas nesitiki tos sutarties ratifikavimo.

Pats skaityk ir kitus ragink prenumeruoti DIRVĄ

kitus "stambesnes" ar "smulkesnes" miesčionijos atstovus. (Ibid. 267 psl.). Dabartinės lietuvių kalbos žodynas miesčionį ir miesčioniją laiko pasenusiais žodžiais, o faktinai šie žodžiai yra blogai padaryti iš gudy meš-čan(in). Iš miesto mes esame pasidarę šiuos žodžius: miestelėnas, miestietis, miestelis, miestinis, miestieškas, miestietiškas etc. Juk miestelėna, miestietį galime vartoti ta pačia prasme ir tuo pačiu atspalviu, kaip ir miesčionį... Valykime savo gražiąją kalbą nuo svetimų įsraivų.

TOPOLIS AR TUOPA?

Dabartinės lietuvių kalbos žodyne yra įrašyti šie žodžiai: topilis (1), topolis (1) žr. tuopa (medis). Apie tuopą taip pat parašyta: tuopa (1) bot. gluosninių šeimos medis (populus). Tačiau nepažymėta, kad topolis yra rusų kalbos žodis. Todėl vietoje topolio ir jam panašiai skambančio topilio siūlyčiau vartoti tuopą.

KUN. L. JANKAUS PRAŠYMAS

Į mane nuolat kreipiasi įvairių organizacijų atstovai, valdžios žmonės ir hierarchai, prašydami Sibiro maldaknygių rinkinio. Deja, jau senokai nebeturiu pirmos angliskos laidos (su fotostatine kopija) ir pirmos lietuviškos laidos. Jei kas turėtų, maloniai prašau perleisti man bendram labui arba už atlyginimą. Rašykite 105 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211.

Balfo įstaiga, Centro raštinė, atidaroma kasdien 9 val. ryto ir uždaroma 5 val. p.p. Ji taip pat veiks ir vasarą; reikalų vedėjui atostogaujant (liepos 2-24 d.) raštinėje dirbs sekretorė, o sekretorėi atostogaujant, raštinėje būdės reikalų vedėjas. Balfo Centras priima aukas ir rūbus be teikiama šalpos ir migracines informacijas. Centro adresas: 105 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211 (netoli Williamsburgo tilto), telef. EV 7-1422.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NĖS DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

SIAS SĄSKAITAS YPATINAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAZNIAU, NĖS IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

KIEKVIENAS NORI SAVO TRUMPAS ATOSTOGAS PRALEISTI GRAŽIAUSIOJE IR GERIAUSIOJE VIETOJE

CAPE COD

KAIP TIK IR YRA TOJI GRAŽIAUSIOJI VIETA, O

OSTERVILLE MANOR savininkas

JUOZAS KAPOČIUS

yra pasirošęs savo svečiams suteikti kuo geriausias poilsio sąlygas. Vasarvietė atidaryta nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d.

UŽSAKYMUS SIŪSTI: Osterville Manor, Inc., West Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Telefonu kreiptis: Osterville, Mass. GArden 8-6991.

MAY'S

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARMATOWN
SOUTHGATE
GREAT LAKES MALL

BASEMENTS

NAUDOK EAGLE STAMPS
KAIP PINIGUS VIŠOSE
5 MAY'S KRAUTUVĖSE

Išpardavimas! Garsieji šeimai pritaikyti lagaminai

Stebėkite šiuos stilius ir ypatybes:

- Su kontūrais kupolo paviršius
- Dideli, lengvi
- Dvigubos siūlės
- Faneros rėmai
- Liuksusiniai dirbtinio šilko pamušalai
- Vienas šonas lengvai minkštos medžiagos
- Metaliniai kraštai
- Variniai užraktai

King Hardside Vinyl
#3941 mėlyni
#3942 pilki

Bet kuriam dydžiui viena žema kaina!
VISI PUKIOS RŪSIES

6.99

plius 10% feder. mokesčių

- 14" Train Case
- 21" Weekender
- 24" Junior Pullman
- 26" Pullman

Kiti dydžiai žemai įkainuoti!

- 29" Overseas
- 42" Vyriskos automobiliui kabyklės
- 54" Moteriškos automobiliui kabyklės

9.99

plius federal. mokesčiai

Kodėl taip žemai įkainuota?

Todėl, kad vienas iš žymiausių Amerikos lagaminų gamintojų turi perkelti didelius kiekius lagaminų. Visi naujutėliai! Visi pirmos rūšies.

Kupolo stiliaus
#4734 žali
#4731 mėlyni

#7110 užtraukiami medžiaginiai
Minkšti, ausos medvilnės brezentos

BASEMENT LUGGAGE DEPARTMENT, THE MAY COMPANY, DOWNTOWN & BRANCHES INCLUDING GREAT LAKES MALL MENTOR

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Į Tėvynės Garsų radijo balių dar galima rezervuoti vietas, paskambinus telef. 382-9268. Studentai ir jaunimas gali gauti pigintus bilietus po \$5.00.

Solistas Algirdas Brazis, kuris baliuje atliks koncertą, į Clevelandą atvyksta šeštadienio rytą. Jam akompanuos prof. S. Moszy.

Baliaus programą praves Milda Lenkauskienė. Visi svečiai kviečiami nevēluoti ir skirti gerą pusvalandį kelionei iki Richmond Rd. ir Solon Rd. kryžkelės, kur yra Riviera Country Club.

Baliaus pradžia 7 val. 30 min. vak.

• L. T. M. Čiurlionio Ansamblio visuotinam narių susirinkime naujai išrinkta valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: Vl. Plekaitis — pirm., A. Penkauskas — vicepirm., J. Citulis — sekr., D. Dundurienė — išdėininkė ir G. Motiejūnas — vald. narys.

Visais ansamblio patalpų nuomos reikalais prašom kreiptis į A. Penkauską tel. 486-3228. Patogiausias laikas tarp 6-7 val. vak.

• Peter Kube, 75 m. amžiaus, randasi Catholic Charity ligoninėje. Ieškomi jo giminės. Turjs seserį Elizabeth Blasv. Pažįstami ar artimieji prašomi atsilipti ir skambinti tel. 431-6344

• CLEVELANDO VASAROS ORKESTRO koncertų programoje liepos 17 ir 18 dienomis (penktadienį ir šeštadienį), 8:30 val. vak. žinomos plokštelių ir TV žvaigždės — pianisto Peter Nero koncertas.

Su savo trio jis patiekia "karščiausią" populiarios muzikos interpretaciją.

Į šiuos koncertus patartina bilietus įsigyti iš anksto Severance Hall kasoje ar Burrows krautuvėse.

Koncertai vyksta Public Auditorium vėsinamoje salėje.

• A.L.P. KLUBO VAKARAS-KONCERTAS, kaip buvo skelbta, rugpjūčio 29 neįvyks, nes solistė Anita Navickaitė pakviesta tuo laiku dalyvauti Deauville viešbutyje Miami Beach komedijoje "The Pajama Game".

REIKALINGOS VALYTOJOS

Keletai mažesnių savaitinių darbų. Pastovus darbas, geras valandinis atlyginimas. Privalo turėti automobilį. Benzinas nemokamai. Kreiptis asmeniškai į ADVANCE WINDOW CLEANING CO. 1453 E. 66th St. (81-83)

Tėvynės Garsų radijo programos vedėjas Juozas Stempužis ir dr. Vladas Ramanauskas, Vilties draugijos pirmininkas, programos perdavimo metu radijo stovyje, kai buvo pranešta apie Ohio Lietuvių Gydymo Draugijos kultūrinės premijos paskyrimą jaunimo programoms ruošti.

Tėvynės Garsų radijas šį penktadienį, liepos 17 d. transliuoja 800-ją programą, o šeštadienį, liepos 18 d., Riviera Country Club patalpose įvyksta radijo programos penkiolikos metų sukakties balius, kuriame koncertinę programą atliks Metropolitan ir Chicagos Lietuvių Operos solistas Algirdas Brazis. V. Pliodžinsko nuotrauka

SMAGUS TAUTININKŲ POBŪVIS

Sekmadienį, liepos 12, tradicinis A.L. Tautinės Sąjungos skyriaus pobūvis — gegužinė praėjo labai linksmeje nuotaikoje, dalyvaujant didokam būriu skyriaus narių ir jų svečių. Lietinga diena kaip tik atitiko tokią subviniui, visiems turint saugią pastogę Dr. A. ir ponios Nasvyčių erdvioje namuose. Pobūvio metu trumpus pranešimus padarė skyriaus pirm. K.S. Karpius ir J. Čiuberkis.

Norime išreikšti širdingą padėką visiems talkininkams, kurie padėjo padaryti, kad pobūvis būtų sėkmingas. Ačiū p. Nasvyčiams už leidimą naudotis jų namais; mūsų veiklioms talkininkėms, kurios energingai, sumaniai šeiminkavo, paruošdamos svečiams maistą ir patar naudamos: Pračienel, Staugienel, Nasvytienel. Jų talka šio skyriaus rengiamuose pobūviuose labai reikalinga ir įvertinama. Ačiū visoms, kurios pagamino skanius tortus ir kitus valgius valgių stalui.

ALTS 12 Skyriaus Valdyba

• DLK KESTUČIO jaun. skautų — vilkiukų draugovė praeitą savaitgalį stovyklavo ponų V. Dautų sodyboje. Stovyklavo 28 vilkiukai ir keturi Vytauto d-vės skautai; J. Ezerškis, V. Pažemis, E. Staškevičius ir R. Staškevičius, kurie pagelbėjo V. Bacevičiui, A. Majorovui ir draugininkui V.A. Staškevičiui praveisti šią stovyklą. Visa draugovė, nuo mažiausio iki didžiausio, yra dėkinga p.p. Dautams už jų parodytą nuostirumą laike stovyklos, p.p. S. Čipkams už leidimą pasinaudoti privačia ežero pakrante, ponios M. Gevičienei ir Mainelienei, prisidėjusioms prie šeiminkavimo, p. J. Merkiul už palapinių atvežimą ir visą kitą pagalbą, ir visiems tėveliams, kurie taip rūpestingai prisidėjo prie šios stovyklos. Draugininkas

• ŠV. KAZIMIERO lituanistinės mokyklos vedėju sekantiems metams pakviestas sutiko būti pedagogas J. Žilionis.

Tėvų komitetas pasiskirstė pareigomis sekančiai: J. Kazlauskas — pirmininkas, J. Kazėnas — vicepirmininkas, O. Pivoritienė — parengimų vadovė, B. Skrinienė — sekretorė, H. Štėsas — išdėininkas.

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje

1 š., 7 k., graži virtuvė, geras gazo pečius, kilimai, dvigubi alumi. langai, 2 garažai, didelis kiemas. Arti mokyklos ir bažnyčios.

2 šeimų 5-4, gerame stovyje. Garažas, \$12,000.

1 š., 6 k. Moderni virtuvė, gražus kiemas. \$10,700.

3 š., 6 garažai. E. 66 gt. prie St. Clair. \$12,800.

2 š. 5-4 ir 6 k. 1 š. ant 1 sklypo arti šv. Vito. Gražus kiemas. \$16,200.

Investavimui

6 š. mūras, nuoma \$400, gerame stovyje, \$25,500.

6 š. mūr. arti St. Clair, 6 gazo pečiai, gerame stovyje.

E. 147 — Lake Shore Blvd.

1 š. 4 mieg. arti ežero, paplūdimys. \$14,000.

Lietuviai bendradarbiai:

Alg. Dailidė, John Lorenz

ir Ant. Mikoliūnas

13229 Superior Ave.

UL 1-6666

PRANEŠIMAS

Pranešu 5 ir 53 būrelių nariams rėmėjams, kad visą liepos mėnesį vasaros vieloje — Rūta — ir nebūsiu Clevelande. Visus reikalus, susijusius su narių rėmėjų pareigomis Lietuvių Vasario 16 gimnazijai, prašau atidėti iki mano sugrįžimo į Clevelandą.

Lietuvių Vasario 16 gimnazijai mūsų būrelių narių rėmėjų įnašus mes esame sumokėję iki š. m. spalio mėn. Vasario 16 gimnazijos vadovybės mums yra paskirtos globoti II klasės mokinės Loreta Subačiūtė ir Nijolė Nutautaitė.

Mūsų globotinė Žibutė Povilavičiūtė-Vykintaitė šiemet baigė Vasario 16 gimnaziją. Mes ją globojome visą jos buvimą šioje Vasario 16 gimnazijoje. Ji buvo mūsų globojama per visą jos buvimą šioje gimnazijoje. Už jos globą ji yra prisiuntusi mūsų būreliams gilią padėką.

Steponas Nasvytis
5 ir 53 būrelių vadovas

• Savininkas parduoda namą — 1 šeimos, 9 kamb., garažas, gražus sklypas, rūšys per visą namą. Gerame rajone (Ida Ave.).
951 Ida Ave.
Tel. 371-9796

(80-85)

BOSTON

RADIJO GEGUŽINĖ

Liet. Radijo sukaustuvinėje gegužinėje pulkiam Brockton Fair Grounds, Belmont St. Brocktone, sekmadienį rugpjūčio 9 d. bus Madų Paroda vadovaujant Bernardui Korčičiui. Bus rodomi brangiausi įvairių rūšių kalfiai, drabužiai sportui ir įvairiom kitom programoms ir 1965 m. mados vestuvėms.

Be madų parodos programoj dar dalyvaus Onos Ivaškienės Tautinių Šokių Sambūris, įvyks tradicinis gražuolės rinkimas, taip pat linksmi šokių kontestai su dovanomis, Valkus linksminas klounas "Uncle John": skirytas vertingų laimėjimų ir įžangos dovanų. Šokiams gros populiarius Ferdinando Šmito orkestras. Bufete skanūs valgiai ir įvairių rūšių gėrimai.

Gražuolių ir šokių kontestų rinkimo komitete dalyvauja: Julia Arlauskienė, Ona Ivaškienė, adv. Jonas J. Grigalius, Vytautas Stelmokas ir Milan Stettin. Gegužinėje dalyvaus praeitų metų gražuolė Elaine Mitchell-Matulevičiūtė, kuri įteiks šių metų gražuolei kaspiną ir puokštę gėlių.

Steponas ir Valentina Minkai visus kviečia į Brockton Fair Grounds, sekmadienį rugp. 9 d. užbaigti šią vasarą linksmai ir kartu atšvęsti seniausios radijo programos Naujoji Anglijoje 30 metų sukaktuves.

DETROIT

BALTIJOS TUNTO STOVYKLA

Baltijos tunto skautai stovyklaus kartu su Clevelando Plėnų tunto skautais nuo liepos 25 iki rugpjūčio 9 d. East Harbour State Parke, Ohio.

Detroito skautai, norintieji stovyklauti, registruojasi pas draugininkus: "Mindaugo" d-vės pas Algirdą Vaitiekaitį, Algimanto d-vės pas Saulių Kauneitį. Jie suteiks smulkesnių informacijų ir nuvažiuavimui priemonių patipinimo reikalu.

Į Detroitą į stovyklą važiuoti iki Toledo M85, paskui M75, nuo Toledo imti O2 iki Port Clinton, tada 0163, privačias 0240 sukuti į kairę ir važiuojant O 240 privačios stovyklavietė.

Stovyklos vieta graži, pulkus smėlio paplūdimys ir negilus ežero pakraštys sudaro puikliausias maudymuisi sąlygas. Vadovai turi paruošę įdomią skautišką programą ir tik, kad stovyklautojai ne tik kad įsigys daugiau skautiško patyrimo, lituanistinių žinių, bet ir sustiprės, pailsės ir įgaus naujų jėgų rudenį su dviguba energija kibs į knygas.

MODERNI MERGAITE kun. Stasio Ylos tik ką pasirodžiusi knyga jau gaudama Dirvoje.

KAINA \$2.50.

Taip pat per Dirvą galite užsisakyti Dr. J. B. Končiaus gražiai išleistą knygą angliškai Vytautas the Great, Grand Duke of Lithuania. Kaina \$4.00.

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJA

Irišius ir paruošus aplanką, neužilgo šis ALEKSANDRO MERKELIO parašytas kapitalinis veikalas pasirodys knygų rinkoje. Monografiją leidžia Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Valdyba.

Neužilgo knyga bus išsiuntinėta garbės prenumeratoriams ir prenumeratoriams.

Šį leidinį dar galima iš anksto užsiprenumeruoti, prisiuntus 10 dol. ALT S-gos išdėininkui Povilui Ališauskui — 95-26 117th St., Richmond Hill, New York; Dirvai, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103 ir per vietos ALT S-gos skyrių valdybų narius.

Stambus ir gražiai paruoštas veikalas po rugsėjo 1 d. knygų rinkoje kainuos 14 dol. Todėl norintieji pasinaudoti proga ir leidinį įsigyti pigesne kaina, skuba jį jau dabar užsiprenumeruoti.

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1 - 1763
936 East 185th St. KE 1 - 7770

What does the "S" stand for?

SAFE
SURE
SINCERE
SERVICE

Our customers know what the "S" stands for. Come in and let us show you what we mean.

ST. CLAIR SAVINGS
MAIN OFFICE: 813 E. 185th STREET

Clevelando vilkiukai, globojami draugininko V. Staškevičiaus, vienoje pavasario išvykoje. V. Pliodžinsko nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PIRMIEJI LAIMĖJIMAI AUSTRALIJOJE

Liepos 9 d. ryte jau nuo 7 val. lietuviai pradėjo rinktis Sydnėjaus aerodrome. Lėktuvas vėlavo apie pusvalandį, tad tik 9 val. pradėjo lipi iš didelio lėktuvo milžinai! Susirinko virš šimto mūsų tautiečių bei australų atstovų. Pakili nuotaika.

Valstybinė televizijos stotis vakare per žinias rodė svečių atvykimą.

Krepšinio rinktinė sutikta nepaprastu entuziazmu ir pakilia nuotaika.

Rinktinė žaidė prieš Sydnėjaus Paratell klubą ir lengvai laimėjo santykiu 84:49.

Sekančios rungtynės vyko prieš New South Wells rinktinę kuri buvo įveikta 82:58.

Rungtinėms visi bilietai išparduoti.

Šeštadienį po pietų vėl rungtynės. Vakare Sydnėjaus lietuviai surengė svečiams pagerbti balių. Sekmadienį Australijos Lietuvos Bendruomenės Krašto valdyba surengė pietus. Po pietų supažindinimas su miesto įdomybėmis.

Antradienį mūsų krepšinininkai buvo priimti Sydnėjaus burmistro. Be to, buvo iškilmingas priėmimas kartu su australais Australia viešbutyje.

Vėlavos pakėlimas berniukų stovykloje Kennebunkporte.

B. Kerbelienės nuotrauka

JONAS KAŠUBA — DAKTARAS INŽINIERIUS

1964 m. birželio mėn. 13 d. Illinois Universitetas suteikė Jonui Kašubai daktaro (Ph. D.) laipsnį teoretinės ir pritaikomosios mechanikos srity (Theoretical and Applied Mechanics).

Jonas, pasižymėjęs savo aukštais pažymiais per pirmuosius universitetinius mokslo laipsnius — bakalaurą bei magistrą, ir daktaro laipsnį gavo su retai pasitaikančiais pažymiais — 99.5%. Pasirinktoje doktorato tezėje gvildeno mechaninių vibracijų sistemas. ("Synthesis of Linear Mechanical Vibration Systems").

Jonas Algimantas Kašuba gimė 1938 m. Kaune. Aukštesniąją mokyklą baigė 1956 m. Bakalaurą (BS) laipsnį su garbės atžymėjimu gavo 1960 m. Rutgers universitete New Yorke. Magistro (MS) laipsnį gavo 1961 m. Illinois universitete.

Jonas priklauso kelioms inžinerijos studentų garbės draugijoms (Honor societies) ir Lietuvos Studentų Sąjungai.

Būdamas dar Rutgers universitete, Jonas kartu su rezervo karininkų paruošos kursu (ROTC), gaudamas pirmą rezervo karininkų leitenanto laipsnį ir, kaip baigęs su pasižymėjimu, buvo pristatytas tada vykusiame rezervo karininkų kongresui Atlantic City mieste. Ta proga miesto meras Joną apdovanojo miesto raktu.

Bestudijuodamas Illinois universitete, Jonas kartu su to universiteto tyrimų asistentu ir instruktoriaus pareigas inžinerijos fakulteto teoretinės ir pritaikomosios mechanikos skyriuje.

Neseniai Jonas buvo pakeltas į rezervo vyresnį leitenantą (First lieutenant) ir dabar turės dar atlikti privalomą aktyvios kariuomenės tarnybą, karinei vadovybei siekiant jo žinias panaudoti erdvių tyrinėjimo srity.

Jonas yra jau antras Juozo ir Onos Kašubų sūnus gavęs daktaro laipsnį. Vyresnysis Kašubų sūnus Romualdas daktaro laipsnį gavo 1962 m. ir dabar vienoj didelėj Clevelando įmonėje dirba kaip inžinierių grupės vyresnysis.

Į sūnaus Jono mokslo baigimo iškilmes Urbanoje iš New Yorko buvo atvažiavę jo tėvai, ta proga aplankydami brolio Antano Kašubos šeimą Chicagoje.

• P. Labanauskas, dirbęs Amerikos Balso radijo lietuvių skyriuje Washington, savo laiku baigęs Kalifornijos technologijos institutą magistro laipsniu, savo mokslo žinias papildė

baigdamas Washingtono universitetą radijo-televizijos skyrių, įgyjant antrą magistro laipsnį.

P. Labanauskas, buv. Nepriklausomos Lietuvos karo laivo "Prez. Antanas Smetona" kapitonas, yra taip pat baigęs Italijos laivyno akademiją.

• Dr. Liuda R. Kuolaitė šiais metais baigė Toronto universiteto medicinos fakultetą ir gavo MD (doctor of medicine) laipsnį. Gimusi Lietuvoje. Pradžios ir vidurinę mokslą baigė Kanadoje, Toronto Charles G. Frazer Public School ir Parkdale Collegiate Institute. Dalyvauja skautų akademikų sambūryje. Šiuo metu atlieka stažą St. Michael ligoninėje, Toronte.

• Šaunų pasilinksminimą š. m. liepos mėn. 18 d., šeštadienį, rengia AL Montessori draugija Union Pier vasarvietėje, Community Hall patalpose. Visi kviečiami šiltai vakarienei nuo 6 val. vak. Linksma muzika, gėrimai, šokiai. Pelnas skiriamas Vaikų Namams.

WISCONSIN

LIETUVIŲ DIENĄ

Pavergtųjų Europos Tautų savaitės proga, Kenoshos ir Racino Lietuvių Tarybos skyriai ir ALB Kenoshos apylinkė rengia Wisconsin Lietuvių Dieną, kuri prasidės sekmadienį, liepos mėn. 19 d., 12 val. po pietų Minkowskio darže. Speciali programa Pavergtoms Tautoms paminėti prasidės 4 val. po pietų.

Po oficialios programos prasidės šokiai ir žaidimai pavilijone, grojant Louis Prybylski Kapelai. Svečių patogumui baras ir virtuvė pradės veikti nuo 12 val. po pietų.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti į Wisconsin Lietuvių Dieną.

Jūs ir Jūsų pakviestieji kitų tautų žmonės savo dalyvavimu paremsite ir mūsų tautos siekimus.

LIETUVOS VYČIAI RUOŠIASI 51-JAM SUVAŽIAVIMUI

Lietuvos Vyčių metinis, 51-is iš eilės, suvažiavimas šiais metais įvyks Chicagoje.

Cathedral Auditorijoje, 11 E. Chicago Ave.

Rugpjūčio 8 d., šeštadienį, mišios šv. Antano bažnyčioje, 1515 S. 50 Ave., Cicero. Vakare — šokiai Sheraton-Chicago viešbutyje.

Rugpjūčio 9 d., sekmadienį, mišios ir suvažiavimo uždarymas su "auksinės sukakties" balium Sheraton-Chicago viešbutyje.

LB TARYBOS SESIJA

Prezidiumas, pasirėmęs JAV LB įstatų 39 str. ir Tarybos narių atsakymais į anketą, naujai išrinktą JAV Lietuvių Bendruomenės IV-ąją Tarybą pirmosios sesijos šaukia 1964 liepos 25-26 dienomis Clevelande.

Darbų tvarkoje — apyskaitiniai Centro Valdybos ir kitų centrinių LB institucijų pranešimai, gairių nustatymas ateinančių trejų metų JAV Lietuvių Bendruomenės veiklai. Tarybos Prezidiumo, Centro Valdybos, Kontrolės Komisijos ir Garbės Teismo rinkimai bei kt. reikalai.

Tarybos posėdžiai vyks Howard Johnson's patalpose E. 107 ir Euclid gatvių kampe Penthouse Conference and Meeting Room vėsinamoje salėje.

Atidarymas liepos 25 d. ryto 10 val.

Tarybos posėdžiai vieši, tad į juos taip pat kviečiama ir Bendruomenės veikla besidominti lietuvių visuomenė.

Sesiją globoja LB Clevelando I-osios Apylinkės Valdyba.

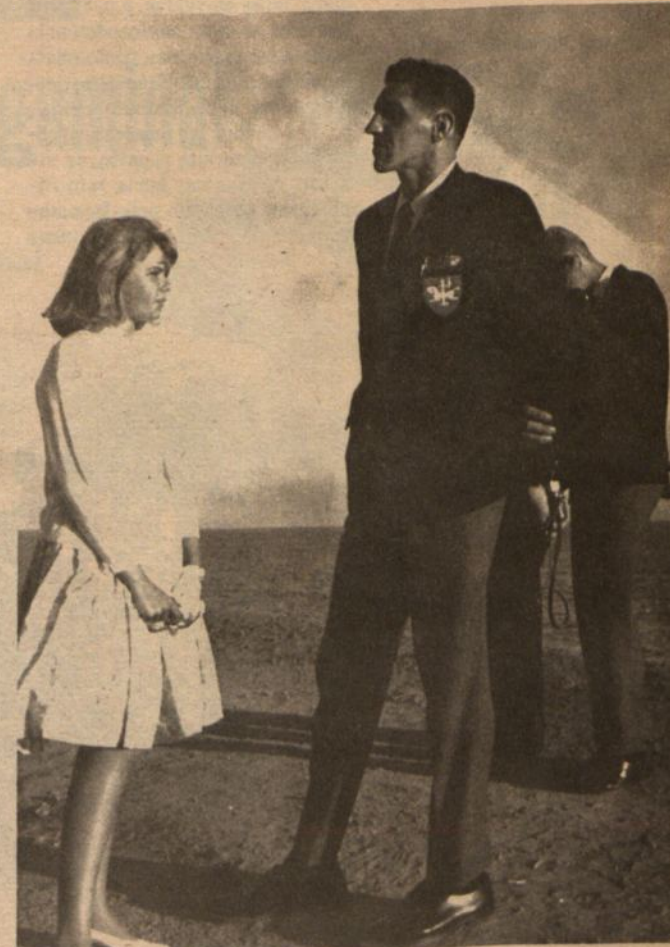
Tarybos Prezidiumas

• O. Žadvydo iniciatyva Los Angeles mieste įsteigtas LSST šaulių būrys, kuriam jis ir vadovauja.

Amerikos lietuvių krepšinio išvykos vadovas inž. V. Adamkavičius (dešinėje) kalbasi su jauna Hollywoodo aktore Jūrate Nausėdaite, jos tėveliais ir broliu, Los Angeles aerodrome, prieš išskrendant į Australiją.

Alg. Gustaičio nuotrauka

Jaunoji Hollywoodo aktorė Jūratė Nausėdaite su rinktinės krepšinininku A. Adzima.

Alg. Gustaičio nuotrauka

PUIKUS 3 KNYGŲ KOMPLEKTAS — UŽ 10 DOLERIŲ!

Vykstant atostogų ar norint įteikti vertingą dovaną, pasinaudokite šia laikina, bet naudinga, proga ir įsigykite trijų vertingų knygų komplektą:

LAISVĖS KOVŲ DAINOS.
R. SPALIO ALMA MATER,
V. RAMONO DAILININKAS RAUBA.

Paskirai perkant, šios knygos kainuoja:

Laisvės Kovų Dainos — \$5.00,
R. Spalio Alma Mater — \$5.00,
V. Ramono Dailininkas Rauba — \$3.50.

Skubą įsigyti šį knygų komplektą, nedelsiant siunčia Dirvai žemiau dedamą atkarpą su 10 dol. čekiu ar pašto perlaide, nes minėtų knygų kiekis labai ribotas.

Prašau prisiųsti Dirvos knygų komplektą (Laisvės Kovų Dainas, Alma Mater ir Dailininkas Rauba) šiuo adresu:

Priedų: \$10.00.